

*Ноши
фарзонаи дил*

**Нашриёти «Ношир»
Хуҷанд – 2024**

ББК 84(2 Тоҷ) 7-5
Ф 79

*Китоб бо дастгирии раиси Шӯрои иттифоқҳои
касабаи вилояти Суғд Шарифулло Абдуллозода
ба табъ расидааст.*

ШОИРИ ФАРЗОНАИ ДИЛ.
– Хуҷанд: Ношир, 2024. – 168 саҳ.

Мураббӣ: Шаҳнавоз Каримзода

Дар ин гузида ашъори эҳдоӣ ба Шоири хал-
қии Тоҷикистон Фарзона фароҳам омадааст.

Умед дорем, ки ин китоб барои пажӯҳишгаро-
ни осори шоир ҷодаҳои тозаеро боз хоҳад кард.

ISBN 978-99985-28-78-9

© Шаҳнавоз Каримзода

ФЕҲРАСТИ МЕҲР

Ба ёдам давраи ширини кӯдакӣ меояд. Дар болои тахтакати ҳавлӣ модаркалонам Бароат Ҳочи-боева, устод Лоиқ ва волидайнӣ азизам нишаста суҳбат мекарданд ва ман дар дунёи худам ноогоҳ аз тамоми корҳои олам машғули зочабозӣ будам. Бегумон, агар каси дигаре мебуд, аз он гуфтугӯ як ҷаҳон маънӣ мебардошт, аммо барои мани ҷаҳор-сола устои бузург танҳо «бобои Лоиқ» буданду халос. Баъдан, вақте ки камол ёфтам, китобҳои устодро меҳондаму ҳисси ифтихор фаро мегирифт, ки шоири беназири даврон бароям унвони бобои-ро доранд. Имрӯзҳо низ на танҳо аз Тоҷикистон, балки аз ақсои олам равшантарин намояндаҳои адабиёту санъату илму ирфон меҳмони хонавори мо мегарданд. Аслан, дӯстиву ошноии адибон низ таърих аст, зеро баъди убури солҳои мадид, муаррихон аз рӯйи эҳдономаҳои дӯстон шахсияту муносибатҳои инфиродӣ ва шавкати инсонии мухотабашонро муайян ва мушаххас менамоянд. Масалан, номаҳои мондагори Френсис Скотт Фиджералд ба Эрнест Хемингуэй, Иван Бунин ба Антон Павлович Чехов, Трумен Капоте ба Харпер Ли, Александр Сергеевич Пушкин ба Иван Иванович Пущин як марҳалаи таърихӣ зиндагии иҷтимо-

ии мамоликеро, ки ин бузургон сукунат доштанд, мунъакис мекунад. Номаҳои устодон Садриддин Айнӣ ва Абулқосим Лоҳутӣ, ки бозгӯи меҳру иродати мутақобилаи ин ду сарчаридаи назму насри навин буданд, барои хонандагони имрӯз ойинаи тамомнамои шахсият, ҳайсият ва осори хучастаи ин нобиғагон аст.

Дар Донишгоҳи давлатии Хуҷанд аз фанни «Адабиёти Амрико ва Англия» ба донишҷӯён дарс мегуфтаам ва мавзӯи мо «Зиндагиномаи шоири маъруфи англис Виллям Шекспир» буд. Вақте ки китоби ӯро боз кардам, дар саҳифаи аввалаш шеърӣ эҳдоии шоир ва драмнависи машҳури англис Бен Ҷонсон дарҷ буд. Он шеърро тарҷумон ва муҳаққиқи рус Георгий Бен ба забони русӣ чунин тарҷума намудааст:

*Шекспир! Не зная зависти к тебе,
Вновь приобщаюсь я к своей судьбе –
Хоть, надобно признать, твои созданья
Перехвалить никто не в состояньи:*

Ба шарофати Виллям Шекспир ман бо исмҳои қаблан бароям ноошнои Бен Ҷонсон ва Георгий Бен таваҷҷӯҳ намудам ва аз осори эшон то андозае иттилоъ ёфтам.

Ман низ тасмим гирифтаам, ки шеърҳои эҳдоиро ба унвони Модарам дар ин гузида фароҳам оварам. Бо сипосу иродат ба тамоми азизони

фарҳеҳтае, ки ин ҳуруфи сутударо мавзун карда-
анд, иброз менамоям, ки навиштаи якояки онҳо
барои мо муқаддам ва муқаррам аст. Аз ин хотир,
қарор додам, ки номи муаллифиро аз рӯи ҷад-
вали алифбо ҷой диҳам. Мутаассифона, натаво-
нистам кулли шеърҳои эҳдоиро дарёб намоям ва
ният дорам, ки дар нашрҳои минбаъда ин корро
муфассалтар сомон диҳам. Умедворам, ки ин ки-
тоб барои муҳаққиқони имрӯзу фардо асноди шо-
иста хоҳад шуд.

Шаҳнавоз Каримзода

Абдуваққос Юсуфӣ

ДУХТАРИ ИШҚ

Аз ишқ мегурезӣ ҳамон боз сӯйи ишқ,
Худ ин раву гурези ту дунёи дигар аст.
Хуршедҳои гумшударо ҷустуҷӯ кунӣ,
Ин ҳусни ҷустуҷӯст, ки аз ҷойи дигар аст.

Ҳам исму ҳам сифат шуда фарзонагӣ туро,
Пазруфт шамъи ишқ ба парвонагӣ туро.
Афсонаи заминиву осмонӣ,
Хуш оламест олами афсонагӣ туро.

Дар ханда бесавод махоно лабат дигар,
Дар илми ширханда саводи ту комил аст.
Зебову зишти шеър-ду паҳлӯи зиндагист,
Дар биниши писанда саводи ту комил аст.

Як чашми ту ба олами Румӣ зи рӯйи меҳр,
Чашми дигар ба олами Бедил кушодай.
Зебошиносӣ аст мусаллам туро, бале,
Дил доданист, ҳар чӣ ба он дил ниҳодай.

Шеъри сафеди туст тулӯ(ъ)гоҳи шеъри нав,
Азбаски дар ниҳояти ҳусну қашангӣ аст.
Набвад каломӣ шарқию фикри фарангиат,
Фикри ту шарқӣ асту либосаш фарангӣ аст.

2004

Абдулвахҳоб Холмуҳаммад

Шаби мавлудат эй устод, дари ҳафт осмон во буд,
Замини поизандуда ба шобоши қадамҳоят,
Чу бар шобоши ёсу настаранҳо хандаово буд.
Ва субҳи зодрӯзат чумлаи ёрон,
Ҳама рафтанд дӯконҳову пур карданд гулдонҳо.
Вале ман, ки натонистам (зи раҳдурӣ, зи маҳчурӣ)
Маро маъзур медорӣ.
Ниёзи хеш бурдам пеши дӯкандори раббонӣ.
Зи даргоҳи Худовандӣ бароят ҳадя овардам,
Ҳама шабҳои маҳтобӣ, ҳама рӯзони хуршедӣ.

2023

Абдулкарими Рустамбек

САБАҚ ОМЎХТАМ, УСТОД

Эҳдо ба устоди азизам Фарзона

Зи лафзи шаккаринат ман сабақ омӯхтам, устод,
Зи дасти гул баринат ман сабақ омӯхтам, устод.
Ба чашми пур зи меҳрат чун ба сӯи ман назар кардӣ,
Зи дунёи аминат ман сабақ омӯхтам, устод.
Сухан гуфтиву дур суфтӣ зи кони гавҳари одам,
Зи ранги ҳар нигинат ман сабақ омӯхтам, устод.
Басе дар сӯҳбати дил бо ману ман хуни дил гаштӣ,
Зи ҳар чини ҷабинат ман сабақ омӯхтам, устод.
Ту боғи гулфишон будиву ҳастӣ, то абад монӣ,
Зи умри нозанинат ман сабақ омӯхтам, устод.
Ҷаҳони ту пур аз хубии дунёву башар бошад,
Ки аз аршу заминат ман сабақ омӯхтам, устод.
Чӣ ганҷи бебаҳо ҳастӣ дар ин дунёи пурасрор,
Ки аз хулди баринат ман сабақ омӯхтам, устод.

2022

Абдуллоҳ Раҳнамо

НОМАЕ БАРОИ ХОҲАРАМ ФАРЗОНА

Гули гандум, гули гандум, гули гандум,
Чӣ хорӣ мекашам дар кишвари мардум.
Гули наргис, гули наргис, гули наргис,
Бад-ин хорӣ фаромӯшам макун ҳаргиз.

Гули савсан, гули савсан, гули савсан,
Хуморӣ гаштаам аз ҳасрати меҳан.
Гули қоқу, гули қоқу, гули қоқу,
Чавонему хушиҳои чавонӣ ку.

Ало, Фарзона, мо ноком бигзаштем,
Ту шеъри тоҷиконро ҷовидонӣ кун.
Ало бонуи як насли хазонгашта,
Ҳарими орзуҳоро ту бонӣ кун.

Басо бигзашту ин хуни сиёвушон,
Ба рӯи чилди девонам намехушқад.
Ва оби чашмаҳои софи куҳистон,
Ба чашмонам, ба чашмонам намехушқад.

Гули лола, гули лола, гули лола.
Чӣ мегӯяд чавони бистуяксола.
Гули райҳон, гули райҳон, гули райҳон.
Ту ҳам ёде бикун аз ҳоли муштоқон.

1991

СУХАНЕ ШОДБОШӢ ДАР ЗОДРӢЗИ ФАРЗОНАИ ХУҶАНДӢ

Дар вучуди ирфонӣ ҳикмати ҳакимона,
Дар қабои дарвешӣ эътибори шоҳона,
Дар сукути нахлистон наъраҳои мастона,
Дар муҳити якрангӣ беназиру якдона,
Нури дидаи мардум, ҷони хешу бегона,
Рӯҳи зиндаи миллат, рӯшаниӣ ҳар хона,
Чехрае чунин маъсум, хандаҳои тифлона,
Ҷовидонаи рӯё, имтидоди афсона.
Ҷуфти Одаму Ҳавво, васли ҷону ҷонона,
Як чаман шукуфой, як дариҷа шукрона,
Ваҳдати гулобу гул, базми шамъу парвона,
Озарахшу Фарзона, Озарахшу Фарзона!

2020

Абдулфаттоҳ Кулолӣ

БА ХУРРАМШАҲР ЁҚУТИ ДАРӢ РЕХТ

Шаби эҷодии Фарзонаро бин,
Сухангавҳар, сухандурдонро бин,
Ба Хуррамшаҳр ёқути дарӣ рехт,
Ҳақиқатро нигар, афсонаро бин,
Ба рассоми ҷаҳонӣ муждае бар:
«Биёву Лизарову Монаро бин»
Чӣ назм аст ин, чӣ базм аст ин, надонӣ,
Дуӣ барҳам зану якдонро бин.
Миёни гиря механдад чу шамъе,
Ту ашку хандаи мастонаро бин.
Гуноҳи айбҷӯеро бубахшид,
Ту лутфу ҷуръати риндонро бин.
Ҳасудаи аз шароби рашк маст аст,
Ту дар паймоншикан, паймонаро бин
Карим Абдул калиди шеъри нав шуд,
Ту дар нақди адаб дандонаро бин
Сарозод аст Фарзона дар ашъор,
Ба по лек аз ҳаё завлонаро бин.

2006

* * *

Бонги нӯшонӯшро маснад сари зиллат бубин,
Эй биё, ғамнӯшии Фарзонаи миллат бубин.
Он ки ғам нӯшид, фарри эзадиро нӯш кард,
Ғам чу шуд дар шеър ширин, қалбро фарнӯш кард.
Эй ту гар фарнӯш ё фарзод ё фарзонай,
Аз ғами мардум чу дурӣ, сабзаи бегонай.
Гар туй фарзонадил, бори замон бар дӯш кун,
Ҳамчу гул хун гарду бо лабханд ғам рӯпӯш кун.
Ғам агар дар шеър набвад, шеър кай ширин шавад?
Хорбунҳоят чӣ сон хурмо шавад, насрин шавад?
То тавонӣ, доман аз ғамҳои Меҳан бармачин,
Тир ҳам бошад ғами миллат, бигӯ, бар ҷон нишин.
Зарра-зарра ғам хурӣ, дар тангно паҳно шавӣ,
Чуръа-чуръа ғам бинӯшӣ, оқибат дарё шавӣ.
Ин ғазал шуд нӯшдору дар ниҳоди маснавӣ,
Баҳри мо бошад ғами миллат шароби маънавӣ.
Пухташалғам гар Кулолӣ, нуқраи хомӣ, Камол,
Пеши ҳар муллонуқотӣ каср не, томӣ, Камол.

2014

Абдулҳаким Табибӣ

ФАРЗОНА БОЗ ОМАД

Дило, хуш бошу хуррам, к-ин замон Фарзона боз омад,
Табассум дар лабон, бо чехраи шодона боз омад.
Губори мақдамаш бар дидагонат тӯтиё мекун,
Ки баҳри анбарин бинмудани кошона боз омад.
Магар ту дидай фарде бад - ин сон хоксориҳо,
Магар бишнидай, ки инчунин Фарзона боз омад?
Ба мижгон руфта роҳаш, дидагон месоз пояндоз,
Ба бўстони адаб ин андалеб аз лона боз омад.
Нишоне аз Камол оварду меҳр аз қалби оташбор,
Фурӯге бар ҷаҳони маърифат нуруна боз омад.
Ватанро хомаи сеҳрофаринаш шеърборон кард,
Ба ин гулбоғи назми олишон шерона боз омад.
Шуда меҳраш ба дилҳо чою меҳри халқ дар ҷисмаш,
Табибӣ, хуш бизӣ, ки ин замон Фарзона боз омад.

1996

Абдулҷаббори Коқой
(Эрон)

**Шаҳри Хучанд шаҳри диловезу дилбар аст,
Фарзонаи Хучанд, вале чизи дигар аст.**

2016

Абдулҷаббори Суруш**ФАРИШТАИ НУР**

Садои қудсии африштае ҳамеояд
Ба гӯши қони ман аз қониби самои баланд.
Самои қони ман аст он садои яздонӣ,
Ки по ба арш расида зи хоки поки Хучанд.

Фариштае, ки маро дар самоъ меорад,
Фикандааст қиёмат ба хуфтағони Аҷам.
Сарири хомаи ӯ бо садои сабзи абад
Давоми поки ниёро раҳо кунад зи адам.

Зи баски нури аҳурой дар сиришти вай аст,
Зи бечилоии зулматсаро ба танг омад.
Зи баски ояти аҷдод сарнавишти вай аст,
Дилаш зи ғуссаи ношно ба танг омад.

Чу дид, аҳриман имони мо ба ғорат бурд,
Навишт ояти «Ихлос», то ба худ оем.
Ва дар паноҳи Худои гуноҳбахшу Раҳим
Зи баъди ин ҳама н - осудагӣ биёсоем.

Ба чашмҳои азизон фариштаи нур аст,
Фариштае, ки саропо ҳама зи нури Худост.
Ҳар он чӣ бар варақ овард ӯ зи сунъи Худо,
Барои мову ту, эй беҳабар, дуои бақост.

ФАРИШТАИ ПОКӢ

Сухан ба шеваи шаффофи об мегӯяд
ва лаҳҷаи шабнам.

Барои мо зи сафо
таронаҳои тари интиҳоб мегӯяд.

Фариштаи Некӣ
сухан зи маънии кори савоб мегӯяд
ва аз забони Худо
Паёми тоза ба аҳли китоб мегӯяд.

Фариштаи Ирфон
сухан ба равшании Офтоб мегӯяд
ва аз таҷаллии нур
азони бедорӣ
ба гӯши мардуми бисёрхоб мегӯяд.

Фариштаи Танҳо
ҳадиси ваҳдати обу сароб мегӯяд.
ба рамзу розу муаммо
ба пурсиши ҳамагонӣ ҷавоб мегӯяд.

Фариштаи Шеър!
Ба мо ҳамеша паёмовар аз Худо бошӣ!
Сафои оинаи дини Мустафо бошӣ!

2014

Абдумалики Абдучаббор

Дамад зи ҳарфи ту атри баҳор, Фарзона,
Садои туст-садои ҳазор, Фарзона.

Рисолати адабият, ки ройи инсонист,
Бигирӣ дар абадият қарор, Фарзона.

Зи барги лолаи кӯҳист пайкари суханат,
Машомро бикунад мушкбор, Фарзона.

Баҳори шеъри туро тирамаҳ намеёбад,
Ки кӯҳ-кӯҳ бувад арчазор, Фарзона.

Бад-он бузургию чоҳу мақоми гардунӣ,
Надидаам чу ту як хоксор, Фарзона.

Бизӣ, ба бахти ману мо, ҳазор сол зиёд,
Ки гӯйӣ шеъри тару обдор, Фарзона.

2014

СИТОРАИ ТОБОНИ СУБҲИДАМ

Эҳдо ба Устод Фарзона

Шаҳри Хуҷанд шаҳри бузургӣ, ки хоки ту
Фарзонаро ба оламиён ҳадя додааст .
Фарзонае, ки дар бари домони поки ту
Ду чашми худ ба оламӣ ҳастӣ кушодааст.
Танҳо ҳамин бас аст, ки гӯем хоки ту
Як каф зи хоки хушгуҳари боғи ҷаннат аст.
Ин шоире, ки қудсиву пок асту беназир,
Оинаи шарофату имону исмат аст.
Фарзона чун ситораи тобони субҳидам
Дар осмони шеър дурахшанда буду ҳаст.
Гар сад ҳазор ҷоиза дорад ҷаҳони шеър,
Бар сад ҳазор ҷоиза арзанда буду ҳаст.
Шаҳри Хуҷанд шаҳри Камоли Хуҷандӣ,
Шаҳре, ки одамони бузург офаридаӣ.
Танҳо ҳамин бас аст, ки дорем дӯстат,
Эй хоки пок, аз дили минӯ расидаӣ!

2016

Абдумалик Зухурӣ

ШУКРОНА БА ФАРЗОНА

Фарзона сухансарои мумтоз,
Бо номи Ватан намуда оғоз.
Бо боли сухан чу як фаришта,
Бо олами қудс карда парвоз.
Мо бандаи мухлисони шеъраш,
Дар хиттаи Балху Тӯсу Дарвоз.
Бо сеҳру калому маънии бикр
Овозаи ӯ фузун зи оғоз.
Бар тарфи чаман фитад гузораш,
Наргис зи ҳаёш бас кунад ноз.
Эзид, ту зи офаташ ниғаҳ дор,
Хуҷанд зи файзи ӯ чу Шероз.

1997

Абдумачид Пӯлод**ВАСФИ ФАРЗОНА**

Духтари тоҷик чӣ хуш фарзона шуд,
Ақлу истеъдоди ӯ афсона шуд.
Чун Маҳастии Хучандӣ дар ҳунаро,
Гирди шамъи маърифат парвона шуд.
Аз каломаш мухлисон мафтун шуданд
В-аз чамолаш равшан ин кошона шуд.
Назми нобаш нозук асту ғамбарор,
Байтҳои бикраш аз дурдона шуд.
Як китоби тозааш омад ба даст,
Бандаро ин тӯҳфае шоҳона шуд.
Маст гардид андалеб аз васли гул,
Қони ошиқ садқаи чонона шуд.
Чист, эй Тиббӣ, давои дарди ишқ?
Қайси мискин оқибат девона шуд.

2001

Абдурауф Муродӣ

БА ФАРЗОНА

Хучандо, ганҷ агар дар хона дорӣ,
Яқин донам, ҳамин Фарзона дорӣ.
Бидоремаш чу соҳибкокуле дӯст,
Ки ҳар як мисрааш заркокули ўст.

1999

Абдусамад Исоев

ФАРЗАНДИ ВАТАН

Фарзона, ту фарзанди барӯманди ватан,
Дилбаставу дилдодаву дилбанди ватан.
Бо чумлаи рафтагони доимзинда
Бо сеҳри сухан шудӣ ту пайванди ватан.
Бо меҳр сухан кунӣ ба гӯши ҳама халқ,
Анвои ғазалҳои ту савганди ватан.
Дар шеърӯ суханҳои ту пайдост ҳама,
Шаҳди суханат барои мо қанди ватан.
Донам, ки ҳамин исм ба ту зебанда,
Фарзанди Хучандӣ туву фарзанди ватан.

2022

Абдусамеъ Қуддус

БАРОИ ФАРЗОНАБОНУ

Эй вучуди хокии аз ҷидди гул беруншуда,
Эй гули рӯида аз қалби зи ҳасрат хуншуда.
«Орзуманди диёри хеш» дигар барнагашт,
Бо ҳама дарду ғаму армони дар дил ғуншуда.

То ҳама аз банд банди худ ҷудову бандаем,
Пеши арвоҳи азизони сухан шармандаем.
Хайрхоҳҳои қисмат бин, ки бо ашки равон,
Дар кавири орзуҳо худ ба худ дар хандаем.

Дар дили мо нест, гӯё ҷони ман, ҷони сухан,
Дар лаби хомӯшии мо нест исёни сухан.
Рӯҳи мо берун шуда аз қолаби хокии худ,
Беҳудему беҳудо, оваҳ, ку язdonи сухан.

Он ҳама ғам, ки турову ин ҳама ғам, ки марост,
Зери як кашкӯли қўху рӯи як дасти дуост.
Шеърҳои ифтихорӣ дархури дарде наяндр,
Дар замоне, ки пур аз кашмокаши чуну чарост.

Хоча гарчӣ «дар ғариби ҷон ба сахтӣ» дода буд,
Лочарам ҳаргиз сухан афтодаву мискин набуд.

Ин замон дар меҳани худ мо ғариб афтодаем,
Дарди моро иллати мафкураҳо хоҳад фузуд.

То суҳан буд, аз барои тоҷикон сарҳад набуд,
Давлати тоҷикро андар суҳан то ҳад набуд.
Уммати пайғамбари охирзамон буду вале
Ќуз худованди суҳанро шоире уммат набуд.

То гиреҳ афтода акнун риштаи мафкураро,
Алғараз нодидагиро, маҳзани мастураро.
Рӯдакӣ бегона тобад, Ҳофизу Хайём низ,
Бо забони сохта ботил кунӣ маъмураро.

Бо забони сохта гарми суҳансозистем,
Бо дили нагдохта масти забонбозистем.
Ҳамзабони мо ба мо бегона тобад ин замон,
Ҳамзамон бинӣ, ки дар авҷи замонсозистем.

Дафтари мо зардтар аз чехраи беранги мо,
Фитрати мо тангтар аз кулбаҳои танги мо.
Ҳиммати мо паст рафта дар сари шеърӣ дарӣ,
Пеши чашми рӯшани ҳамсангару ҳамсанги мо.

Эй насими софи аз анфоси Сайхун рӯзада,
Эй гули хушбӯи атри ноз бар гесузада.
Кош, бо нерӯи нав бедор гардад ин замон,
Олами печидапои пушти кӯҳ паҳлӯзада.

1990

Адибаи Хучандӣ**ЭҲДО БА УСТОД**

Офтобӣ, ки манат оинадорӣ мекунам,
Дӯст медорам турову ҷоннисорӣ мекунам.
То набинад ҷони ту озор, устои азиз,
Бар Худои меҳрубони хеш зорӣ мекунам.
Рӯзҳо бар хонаат тилфун занам бо иштиёқ,
Чашм бар девони ту шабзиндадорӣ мекунам.
Кошки, аз пой ту гарде ба чашми мо расад,
Гарди пой нозукатро сурмаворӣ мекунам,
Эй ба боғи сабзи ҷони ошиқон чун ёсуман,
Бар гули рӯят таманнои баҳорӣ мекунам.
Ҳосидону ошиқонат дарди беҳобӣ кашанд,
Душманатро душманӣ, бар ёр ёрӣ мекунам.
Эй ҷамолат чун баҳори тоза дар оинаҳо,
Ҳар кучое бо ту бошам, ифтихоре мекунам.

1994

Адибаи Ҳабиб

Номаи сабзтарин номаи Фарзонаи мост,
Хомаи сабзтарин хомаи Фарзонаи мост.
Дар намоишкадаи атласу дебои суҳан
Ҷомаи сабзтарин ҷомаи Фарзонаи мост.

2020

Азимҷони Алӣ

Яке фарзонаи фарзонагонӣ,
Яке гавҳар зи олӣ хонадонӣ.

Хиромониву мавзунӣ чу Ширин,
Муқими доими ойна монӣ.

Магар аз хонадони офтобӣ,
Чунин озодаву равшанравонӣ.

Хучандиаслу ашрафзодаӣ ту,
Рашиди раҳнамои шоиронӣ.

Ту дар дилҳо мисоли ишқ бошӣ,
Ту рӯъёӣ, парии осмонӣ.

Набошад ҳеҷ маҳфил бе ту зебо,
Ба ҳар дил мисли ишқӣ, мисли ҷонӣ.

Гули боғи фалак андар заминӣ,
Ки рашки ҳар гуле дар бўстонӣ.

Азим аз хонадони Булбул омад,
Ки гӯяд: - Ифтихори ин замонӣ.

2014

Акбар Абдулло

ГУЛИ ЗАРДОЛУ ХОҲАД РЕХТ

*«Гули зардолу мерезад»
Фарзона*

Барои он ҳама озор,
Барои дидаи хунбор.
Барои номаму нангам,
Барои зардии рангам
Ки он фасли хазони баргресиҳо ба ёд орад,
Барои умри аз сар рафтаи пурдоғу армонам
Барои марҳами ҷонам,
Ки бар оҳанги нарми шеъри ту дилбастагӣ дорад.
Туро, эй гул, ки олам бо ҳазорон ноз парварда,
Мағӯ дигар зи гулрезии зардолуву урён
гаштани навда,
Ҳамон гулҳои зардолу, ки дар шеъри ту бас
хушбӯӣ мерезад,
Мисоли қатраҳои ашки ман аз дидаам
бар рӯй мерезад.
Барои мардуми дилдода рамзи ишқи нокоманд,
Барои мо валекин пайки анҷоманд.
Аз ин рӯ, илтиҷо дорам,
Талабгорам,

**Алӣ Асғари Фардӣ
(Эрон)**

*Тапад дар барги гул шабнам аҷаб ширину мастона,
Вале аз чӣ татии дорад дили бешиқи Фарзона.*

Хун шуд зи ашк дил, ки чаро ҳамчу шабнаме
Оғӯши барг чой ба бечо гирифтаӣ.

Гуфтӣ: -Маро тижист дил аз ишқ, пас чӣ буд
Он дил, ки дилбарона ту аз мо гирифтаӣ.

Бо нағмаву нигоҳ нигаҳро шикофтӣ,
Дар боғи чон чу сарви равон ҷо гирифтаӣ.

1995

Анварбеки Абӯнаср

ЭҲСОСИ ДИЛ

Шаб асту ман нишастаам ба сад хаёл,
Чӣ офарад дили қалампарастӣ ман.
Нишастаам, шабам ҳамекунам сахар
Ба ҷои хома шеърӣ ту ба дасти ман.
Зи ҷӯш ҷони ман дамида меравад,
Чу сатри шеърӣ ту бихонам он қадар.
Кучо тавон, ки лаҳзае назар кунам,
Нафосаташ маро кунад зи худ бадар.
Шикастани хумори ташнагии шеър
Чӣ лаҳзаҳои пуртараб барои ман.
Дареғ чун бигӯям он ки ҳарфи тар
Чу пайки хуш расида бар давои ман.
Агарчи бонг мезанад хурӯси субҳ,
Ба гӯши дил кучо расад чунин садо.
Хаёл мебарад маро ба боғи шеър,
Даруни сина бишкуфанд ҳарфҳо.
Хуҷандро будӣ гар ахтаре Камол,
Ту баъди он баромадӣ дар он само.
Чу он ситораи ҷаҳонфурӯзи назм
Дурахшишат дар ин само умеди мо!

1986

МЕҲРНОМА

Салом, эй гавҳари якдонаи мо,
Салом, эй шоира - Фарзонаи мо.
Гирифтам ман ба дасти хеш хома,
Нависам то бароят меҳрнома.
Маро бахшой, бахшо, хоҳари чон,
Ки авсофи ту гуфтан нест осон.
Зи ҳар чизе бигӯям, бартар астӣ,
Ба дунёи сухан ту ахтар астӣ.
Ҳама ҳарфу каломи ту гуворост,
Каломи ту, саломии ту гуворост.
Туй истораи тобони миллат,
Ту ҳастӣ ифтихору ҷони миллат,
Зи ҳарфи ту ба дил шодӣ физояд,
Ки ҳарфи ту ҷаҳони дил кушояд.
Бузургию ба ин сонат Худо дод,
Ту ҳастӣ покаслу покавлод.
Ту бо ин сон бузургӣ хоксорӣ,
Ба сони зарра ҳам кибре надорӣ.
Ҳазорон офарин бар модари ту,
Ба ин сон модари дилпарвари ту.
Хучанди ту бинозад бо Камолаш
Ва бо ҳар дилбари соҳибҷамолаш.
Хучанди ту кунун бо ту бинозад,
Биарзад, ки ба гардун сар фарозад.

Чунин алломаи воломақоме,
Ҳамеша хушсалому хушкаломе.
Сифоти ту бувад бисёр, бисёр,
Варо тасвир кардан ҳаст душвор.
Ҳазорон кас пас аз ин боз ояд,
Ҳазорон кас дари дилро кушояд.
Ҳазорон кас намояд қаҳрамонӣ,
Бимонад номи худро ҷовидонӣ.
Валекин мисли ту дигар наояд
Ва номаш ҳамчу номи ту напояд.
Навиштам меҳнома ман бароят,
Ба уммеде, ки вай шояд хуш ояд.
Аё хоҳар, ҳақиқат қаҳрамонӣ,
Ту қадри оламу одам бидонӣ.
Қаломӣ қалби худ андак бигуфтам,
На аз сад, аз ҳазорон як бигуфтам.
Чӣ хушбахтам, ки гаҳ-гоҳат бидидам,
Қалому ҳарфи ширинат шунидам,
Қаломӣ дилкашат дил мерабояд,
Шунидан номи ту дил мекушояд.
Иноят аз Худо, Фарзонай ту,
Ҳақиқатгавҳари якдонай ту.
Ҳамепурсам зи ту ман узри бисёр.
Суҳан омад агар такрор, такрор.
Зи шеърат боз ширинтар бикун ком,
Наояд мисли ту дар ҳеч айём.

2014

* * *

Диле шодоб месозад дили дарёи Фарзона,
Сареро ҳам намехоҳад сари болон Фарзона.
Каломи дилнавози ӯ бигӯяд Шаҳнавози ӯ,
Касе фаҳмад гудози ӯ, шавад шайдои Фарзона.
Бихонам сатри ашъораиш, ду-се ҳафта нагӯям шеър,
Манам як зарраи хурде дар ин паҳнои Фарзона.
Ба гулбоғи сухан ойӣ, бубинӣ чумлаи гулҳо,
Дурахши дигаре дорад гули зебои Фарзона.
Қабат гар ҳафт дорад ин замини осмони мо,
Ҳамон ҳафтуми вай бошад ба зери пойи Фарзона.
Ҳазорон шоире ояд ба зери чархи ин гардун,
Ҳама ҳуру малак он сӯ, нагирад ҷойи Фарзона.
Дусад айбе агар ҷӯӣ, дағал ҳарфе ба вай гуӣ,
Намеоҷд, намеоҷд ба вай парвои Фарзона.
Нагардад тираҷон аз ҳар хасу хошоки бодовард,
Ба мисли нуқраи холис бувад дунёи Фарзона.
Шабу рӯзон агар кобӣ ҷаҳони шеъри оламгир,
Наёбӣ ҳеҷ кас он ҷо, ки вай ҳамтои Фарзона.
Аё соқӣ, башорат деҳ, аё Ҳофиз, суруде хон,
Ки дил пайванд созад мисраи волои Фарзона.
Яке аз аввалин будам, ки гуфтам шеър баҳри ӯ,
Мунаққаш чун бидидам ҳарфи пурмаънои Фарзона.
Бикардам чуръате, гуфтам ду-се ҳарфе ба васфи ӯ.
Кучо он Анвари зору кучо овои Фарзона!

2019

НОМАИ АРЗУ СИПОС

Салому ассалом, устод Фарзона,
Саломи бардавом, устод, Фарзона.
Фиристам номаи арзу сипосамро,
Ба садҳо эҳтиром, устод Фарзона.

Гулистони суханро посбон ҳастед,
Ба мисли ахтаре бар осмон ҳастед.
Шумо хуршеди тобони самои назм,
Ба шогирдон азизу меҳрубон ҳастед.

Сабақомӯзи шогирдон Шумо ҳастед,
Ҷаҳонафрӯзи шогирдон Шумо ҳастед.
Чӣ хушбахтам, ки шогирди Шумо ҳастам,
Сари дилсӯзи шогирдон Шумо ҳастед.

Шумо ҳастеду мо ҳастем, эй устод,
Шумо ҳастеду мо растем, эй устод.
Дилу ҷон бо сухан баистем, эй устод,
Зи роҳи меҳр пайваистем, эй устод.

Салому ассалом, устод Фарзона,
Саломи бардавом, устод Фарзона.
Чароғи субҳу шом, устод Фарзона,
Худованди калом, устод Фарзона.

Аскар Ҳаким

ДУРУД БА ШОИРА ФАРЗОНА

Ин хоки куҳан қудрати худ кард ҳувайдо,
То ҳамчу ту Фарзонае овард ба пайдо
Шоир нашавад ҳеҷ гаҳе ошиқи шоир,
Баски натавон гашт ба худ ошику шайдо.

Бинам, ки ту дар даҳр яке мавҷи маҳинӣ.
Донам ба суҳан мӯъҷизакориву матинӣ.
Ёбам, ки дилат соф чу оинаи рӯд аст,
Бо ин дили софат асари доғ набинӣ.

Кай зодаи куҳсор ҳама куҳнавард аст,
Кай чашмаи хуршед ба ҳар синаи сард аст.
Гар навъи башар зодаи ишқ асту гуноҳ аст.
Шоир зи азал зодаи дард аст, ки дард аст.

Эй хоҳари ширин, ту ба ман ҷони азизӣ,
Баски ту зи ман дарди маро беҳ бинависӣ.
Бо қадди ниҳолеву ба шеърӣ бакамоле
Ҷои ҳама мардони диёрам ту бихезӣ.

Дар ҷону дилат дарду ғами халқ дучанд аст,
К-имрӯз ба дунё на Камолу на Хучанд аст.

То ҳол ба шаҳрам ба чунин шоири якто,
Як санг набошад, магар ин бахти баланд аст.

Онон, ки ба овоздиҳиянд яковоз,
Овоз чӣ доранд, ки гунганд аз оғоз,
Ҳар ҳарф, ки гӯянд бигӯ, баъд бигӯянд,
Бо ин ҳама бошанд магар мардумие боз.

Онон ки туро ҷои ҳама мард надонанд,
Мардигарие худ ба ватан карда натонанд.
Он лофу газофе, ки зананд, аз паи нафс аст,
Вичдон ба кучо, дар ғами нону ғами ҷонанд.

Аз банди дили ман аламу дард бихезад,
Кай бе ғами фардои ватан фард бихезад.
З-ин хок, ки бархост чунин духтари бебок,
Бошад, ки пағаҳ боз яке мард бихезад.

Соли 1988

Атахон Сайфуллоев

Баски шамси шеъри тоҷикӣ,
Чашмаи эҳсоси борики.
Ҳамчу зарра майли нурам ҳаст,
Меҳри қалби чун булӯрам ҳаст.
Шоду хуррам зиндагонӣ кун,
Тоза -тоза комронӣ кун.
Килки таҳрират амон бодо,
Номи некат ҷовидон бодо!

1999

Аҳмадҷони Раҳматзод

Ба ҷилои ранги гул гӯ зи талотуми равонӣ,
Ки ҳазор роз дорад лаби ғунҷаи ниҳонӣ.
Ҳама сабза медамад, то ки забони мадҳ бошад,
Чу ту накҳати ҳавасро ба ҳама ҷаҳон дамонӣ.
Зи ҳазор хонаи худ сафи одамон бароянд,
Ки туй фариштаи мо, на малак зи осмонӣ!
Ба чунин сиришта будан зи тулӯи нуру қатра,
Аҷабо, фаро гирифтӣ ғаму шодии ҷаҳонӣ!
Ту ба риштаҳои анвор кашида дурри шабнам,
Ба дуо ба гардани Шамс чӣ гуна мефишонӣ?!
Чу забони баргҳоро ба сабо гираҳ кушой,
Ту ҳазор гулпарак дар пари миччагон нишонӣ!
Ту ба Ишқ ишқ гуфтӣ, ҳама ҳадяҳош бикшод,
Аҷабо, чӣ интиҳобе, ки чунин дар имтиҳонӣ?!
Ба Худо азиз будан чу ягона – як мукофот,
Ба висоли ӯ расидан ба як оҳи худ тавонӣ!
Ба ҳавас ҳазордастон ба мақоми арш бинад,
Ба баён шукуфаҳоро ба ҳавои парниёнӣ.
Зи дусад ҳазор ҳарфат, ки дусад мучаллад оҳ аст,
Ба варақ-варақ таманно ба ту медиҳам аёни...
Ту тилисми ҷовидона, ту кушоиши муаммо,
Ту расида аз замонҳо ба саодати ҷавонӣ.
Ба бузургии муҳаббат ду ҳазор бор савганд,
Ки ба бахти ишқи инсон ту чунин ҷавон бимонӣ!

2014

Аъзам Сидқӣ**БА ФАРЗОНА**

Ҳар кӣ аз бар кунад ашъори ту, ӯ ёр шавад,
Шукуфад табъу дилаш волаи гулзор шавад,
Ӯ шуда маст ба гулгашти маонӣ дами субҳ
Шакарафшон ба баён булбули Аттор шавад.

2006

Аъзами Хучаста

**ТАҚДИМ БА БОНУИ ШЕЪРИ ПОРСӢ
ФАРЗОНА**

Бӯи настаран дорад шеъри нағзи Фарзона,
Хандаи чаман дорад шеъри нағзи Фарзона.

Мавҷи вожа мерақсад, мавҷи вожаҳои ишқ,
Лаҳни таннатан дорад шеъри нағзи Фарзона.

Рӯҳи Бедилу Ҳофиз, рӯҳи Шамси Мавлоно,
Аз ниё сухан дорад шеъри нағзи Фарзона.

Вожа вожаи шеъраш оламе зи рамзу роз,
Тоза пираҳан дорад шеъри нағзи Фарзона.

Ҷоми Ҷам дар ӯ гардон, тахти Хусравон барҷо,
Шӯри анҷуман дорад шеъри нағзи Фарзона.

Ҳарфи қалби миллатро аз забони ӯ бишнавар,
Сабки хештан дорад шеъри нағзи Фарзона.

Дар Ҳироту дар Шероз карда мухлисон тасхир,
Накҳати Хучан(д) дорад шеъри нағзи Фарзона.

Бо иродату ихлос аз Хучаста ин бишнавар,
Дар дилаш Ватан дорад шеъри нағзи Фарзона.

2015

Баҳроми Мирсаид

БА УСТОД ФАРЗОНА

Дар махзани шеъри ноб дурдона туй,
Дар мулки суҳан шавкати шоҳона туй.
Аз пири адаб - Рӯдакӣ сад қарни дигар,
Ҳам шоиру ҳам орифу фарзона туй.

2014

Баҳроми Тусӣ
(Эрон)

Аз дурдастпорае, аз хоки поки мо
Тоҷикдухтаре, ки ба сӯғи ҷаҳон нишаст.
Фарзонае, азизаи зеборухе нигар,
Дар сӯғи ин замонаю дарди замон нишаст.
Ашъори хубу беғашу ишқи қашанги вай
Чун об буду аз дилу дида ба ҷон нишаст.
Вақти намоз гуфт, ки бар ин ҷаҳони сард
Поёни умр омаду бо барфи он нишаст.
Оре, азиз, моҳи хучандӣ, ки офтоб
Ҳангоми субҳ чун ба таки ховарон нишаст.
Вақти ғуруб мераваду шомӣ тира боз,
Дидӣ, ки омаду ба дили осмон нишаст.
Ҳар кас ки зод, лаҳзаи мурдан азони ўст,
Умр аст он ки зуд чу боди хазон нишаст.
Ҳофиз нақӯ суруд, ки бар ҷӯй кун назар,
Бингар ба умри худ, ки бар оби равон нишаст.

1995

Бобочони Нурзод

АШЪОРИ МОНДАГОР

Эҳдо ба Шоирӣ халқии Тоҷикистон
устод Фарзона

Қалам чархофалакҳо мезанад дар дасти Фарзона,
Сухан он тору пуди рағзаи гулбасти Фарзона.
«Тулӯи хандарез» аш аввалин меҳроби меҳри ўст,
Ки аҳли ин Аҷамро карда будӣ масти Фарзона.
Бубин «Меърочи шабнам», «Набзи борон»,
«Ояти ишқ» - аш,
Ба гӯши дил бигӯяд мояи меҳр астӣ, Фарзона.
Ба он «Мухри гули мино»-ю «Сӯзи нотамо»-и хеш,
Тиломоҳӣ биафтода ба тӯру шасти Фарзона.
Пас аз он Рӯдакию Лоиқ андар сарзамини шеър,
Ҷаҳони шеъри моро бо ҷаҳон пайвастӣ, Фарзона.
Фалакпаймо шуда ҳар шеърашу сайри ҷаҳон дорад,
Зи шашдевори субҳи вожаҳо ворастӣ, Фарзона.
Ба рӯи нохуни дил санги шеъраш дар ҳинобандӣ,
Бар ҳар соҳибдиле гулдастаҳое басти, Фарзона.
Чу шеъри хеш оромӣю тӯфон дар ниҳон дорӣ,
Ба расму суннату дини ватан дил басти, Фарзона.
Бихонда кулли ашъори туро бо шодӣ меғӯям,
Ба шоҳи шеъри тоҷик булбулу сор астӣ, Фарзона.

2014

САФИРИ ШЕЪРИ ТОЧИК

Як аламбардори шеъри тоҷикон Фарзона аст,
Дурфишону нурпоши ориён Фарзона аст.
Ҳамчунон дарёи Сайхун шеъри ӯ бошад равон,
Андарунаш моҳии тиллои он Фарзона аст.
Ҳофизу Саъдию Мавлонои асри хештан,
Фотеҳабигрифта аз соҳибдилон Фарзона аст.
Бар Аҷам то бар Араб шеъраш бувад пайғомбар,
Ояд аз ҳар мисраи ӯ бӯи ҷон – Фарзона аст.
Бо камоли ҳамдиёрӣ буда шогирди Камол,
Он Маҳастии ҳамин давра замон Фарзона аст.
Зиндадори «Бӯи ҷӯи Мӯлиён»-и Рӯдакӣ,
Доимо дар «Ёди ёри меҳрубон» Фарзона аст.
Килки ӯ тар гашта аз хуни бузургони хирад,
Шеъри ӯ шуд мондагору ҷовидон Фарзона аст.
Бо назокат, бо латофат мерасад аз дил ба дил,
Мерасад аз шеъри ӯ бӯи ҷаҳон, Фарзона аст.
«Раҳ ба раҳ андар хиёбон гул нишондан» кори ӯст,
Кист он, як шоири маънибаён, Фарзона аст.
Ӯ сафири шеъри тоҷик буда андар қораҳо,
Шеъри тоҷикро кунад рангинкамон, Фарзона аст.
Бо хирад бармекашад ҳастии пуртаззоди мо,
Шодибахшони диёри тоҷикон Фарзона аст.
Андалеби боғи Хучанди куҳанбунёди мо,
Шеъри ӯ бар насли фардо армуғон, Фарзона аст.

2020

* * *

Яккатози шеъри Шарку Осиё,
Кардаӣ сарводаро оламнамо.
Шӯхрати ӯ рафта то боми фалак,
Дар дилу дар дидаҳо гардида чо.
Дидаам дар сарзамини боварӣ,
Шеъри ӯ дода чу товусе ҷило.
Бо ҳама ҳарфу ҳиҷои оташин,
Ҳастии тоҷик намудӣ рӯнамо.
Кохи назмаш хишти нав боло гузошт,
Безаволиро бубин орад садо.
Инчунин афришта дар дунё кам аст,
Хомааш аз шахпарӣ мурғи Хумо.
Партави Қуръону Инчилу Забур,
Дода бар ашъори ӯ дасти дуо.
Хилқати Фарзонаи оламшинос,
Лоиқу арзандаи ҳамду сано.
Шеъри ӯ тӯмори халқи худшинос,
Мебарам дар бозубанди худ варо.
Баҳри табрикаш ман андар пушти дар,
Бо дафу чангу ғазал, гулдастаҳо!

2023

Бозор Собир

Дар суҳан фарзонаӣ, дар анҷуман фарзонаӣ,
Дар миёни сад ҳазорон ҳамчу ман фарзонаӣ.
Ҳар занеро нест ҳам завқи суҳан, ҳам ҳусни зан,
Ҳамчу шоир камназирӣ, ҳамчу зан Фарзонаӣ.

2004

Бону**НАДОНАМ, ИН ЧӢ ХУМОРЕСТ?!****Барои устои азизам Фарзона**

Надонам ин чӣ хуморест, ҳасратест ба дил,
Ки хонда шеъри туро субҳу шом гирёнам.
Таронаҳои ту аз дарди ошиқонаи ман
Паём меоранд.

Ҳадиси ишқ бихонам агар зи ашъорат,
Хаёли қомати зебои ёр меояд.
Дилам, ки шеъри туро мисли ман бихонад ӯ,
Чу Бону гирия кунад, балки ханда бинмояд.

Чунон ки бар руҳи гул шабнам аст шеъри туро,
Ба дил ҳазор таманност рӯшану зебо.
Биёву шеър бихон, то ба ноз хӯ бикунад,
Ба ноз хӯ бикунад, чун насими боди сабо.

Биё, биё, ки азизи азиз, маскани ман
Канори оби мусаффои Истаравшани ман.
Фидои ҳар қадамат бод, эй азизтарин,
Нисори пойи ту гулбаргҳои гулшани ман.

Зи ишқи ман асаре дар танини шеъри ту аст,
Нухуфта ҳар суханам дар ҷабини шеъри ту аст.
Чунонки мебарӣ аз дил ғубори ғуссаву ғам,
Забони ишқи дилам анғубини шеъри ту аст.

Зи мисраи ту, ки атри сабоҳ меояд,
Ғурури духтари покизаахтаре дидам.
Ба васфи қиблагаҳат, модари азизу шариф,
Сиришта ҳар сухани меҳрпарваре дидам.

Баҳор мегузарад.
Ба ҷустуҷуи ту баргаштаам ба шаҳри Хуҷанд,
Ғубори сина биёвардаам ба хеш дучанд.
Касе ба сӯзи ману шеърам илтифот накард,
Ғубор мегузарад.

Ба ҷашми лутф маро кардаӣ ҳамеша нигоҳ,
Табассумат ба дилам рӯзи ид овардаст.
Ба рӯзгори ғамангези пурталотуми ман
Нишоти шодиву рӯзи сафед овардаст.

2014

Бузургмехри Баҳодур

ШАҲБОНУИ ШЕЪР

(Армуғон ба устод Фарзона)

Азизи дидаву дилҳои бебок,
Туӣ дар маслаки худ Марями пок.
Дили гил вусъати кайҳон биёбад,
Паёми кибриёӣ ҷуӣ аз хок.

Ту гулпайванди Мавлову Камолӣ,
Чаман омӯзад аз ту хушҷамолӣ;
Садои атсаи нилуфарият,
Садое аз ҳарими безаволӣ.

Заминиву самимиву самой,
Туӣ маснаднишини дилрабой.
Алорағми хазони иҷтимоӣ,
Дари фасли баҳорон мекушой.

Ту, эй Фарзона, эй авҷи тарона,
Ту шаҳбонуи шеъри ошиқона.
Ту, эй мамлӯи борони муҳаббат,
Зи ту гул мекунад ному нишона.

2015

Гулназар

Зи ту афсонаҳо афсонатар шуд,
Ки шамъи базми мо парвонатар шуд.
Суханро шоирӣ бахшидаӣ ту,
Зи ту фарзонагӣ фарзонатар шуд.

2014

Гулноз

Агар дар омадани худ диранг мекардӣ,
Ниҳоди аҳли суханро чӣ танг мекардӣ.

Чӣ сон даромадаӣ дастгоҳи андеша,
Чӣ сон бирешими афкор ранг мекардӣ?

Дамида дасти раҳиме ба рӯи оинаҳо
Талоши шустани ҳар доғу занг мекардӣ.

Ҳамеша сабр намуда, валеқ дар шабҳо,
Фақат ба ҳар чӣ ки бад буд, ҷанг мекардӣ.

Бигуфтаиву бигӯ, бозу боз, Оина,
Ки дар тариқати худ фикри санг мекардӣ?

Ба зимни таҷрибаи қалб ҳадяи шодӣ,
Чу орифӣ, ба ҳама бедиранг мекардӣ.

Хулоса, қисса ҳамин аст, Шоирӣ дилҳо,
Ки ту ҷаҳони ғазалро қашанг мекардӣ.

Гулрухсор

ХУЧАНД

Барои Фарзона

Андар ин шахре, ки ҳар гул
Фасли гулрухсории ман,
сурати дил дошт,
Ошиқони ман маро нашнохтанд,
Моҳии тиллоии ёди маро
хурони дарёӣ
Ба шасти хандаҳои хештан
Аз дили рӯди куҳан
берун кашида,
Бар сароби қарни нав андохтанд...

Аср дигар,
 фасл дигар,
 насл дигар буд,
 Субҳ аз домони сурхи Мевағул
 Лолаи зарду сафеду сабз мечид.
 Қалъаи Темурмалик-
 Пайкари озодии озодагон,
 Шаҳро аз зиллати торих,
 Хешро аз иллати новорисон озод мекид.

Зодагони қарни тӯфонӣ
Бемағал, бешӯру ғавғову пӯшаймонӣ,
Дар канори рӯди ирфонӣ
Холӣ бинмуданд
 қойи ҳайкали машҳури Ленинро
Аз барои пайкари мағрури Исмоили Сомонӣ.

Аспи мири дермонда
Дигар аз анбори торих
 ҷав намехост,
Маснаду ҷоҳу мақоми миллати озода дигар
Муҳри ҳизбу ҳучҷати Маскав намехост.
Дафтари садпораи шаъну шукӯҳи Ориёно
Омиёна шарҳи нав,
 таҳриру тарҳи нав намехост...
Андар ин шаҳри куҳандиз
Динаву имрӯзу фардо,
Зери оҳанги муноҷоти ниё
Дар канори якдигар шукрона мерақсид.
Андар ин марзи куҳанфар
Ҳар кӣ шуғли хешро,
 ҷоҳу мақоми хешро дошт,
Сураташро,
 ҳар кӣ дар ойинаи сиратнамои дигарон медид.
Шоир ин ҷо
 буд шоир,
Точир ин ҷо
 буд точир,

Ҳар кӣ бори маънии буду набуди хешро
Дар тарозуи назар бар мекашид.

Рӯдакии Панҷрӯдии Самарқандии тоҷик,
ту гӯӣ,

Баъд аз ҳаҷри ҳазору анд соли бевисоӣ
Аз хиёбони ба номи хештан
Ворисона шаҳрро наззора мекард,
Аз барои насли бедард
Ҳасрати ҷовиди миллатофарашро
ҳисса мекард.

Ҳаҷри « Ҷӯи Мулиён»-и дар Бухоро
аз алам хушкидаашро

Ишқи Лайлиро, ту гӯӣ, Қайси маҷнун
Бо забони панҷаҳои заррабинаш,
Аз барои рӯди Сайхун
қисса мекард...

Чашми дилбин
Бо нигоҳи ҳуснэҷоди Маҳастӣ,
Аз руҳи шахдӯхтари нози хучандӣ
Шеърӣ ишқи зиндагиро
бесухан мехонд.

Ҳарфи пурнозу ниёзи шоири мумтоз
Боғи қалби ошиқонро зеб мебахшид,
Ахтари ҳусни расои наварӯси Ғанҷаву алмоси Хучанд,
Дар нигини дилбару дилдода мерахшид.
Шаҳри ҳичрон
Дар қадамҳои Камолаш

Васл мекорид,
Меҳр меафшонд.
Хочаи ҳизби суханро,
Шоирӣ ҳуббулватанро
Соқии базми висоли анҷуман меҳонд...

Шаҳри дӯши хастаашро карда холи
Аз гаронбори хурофоту сиёсат
Фазлу фарҳанги дигар дошт.
Боғи навбунёди «Миллат»
Меваи ширини ваҳдат,
Хусни Аржанги дигар дошт,
Ишқ дар сарпардаи дилҳои ошиқ
Созу оҳанги дигар дошт...

Боғҳои тирамоҳӣ
Чун арӯсони баҳорӣ
Чашни атлас доштанд.
Хубчанди* навқирони пир
дар ойинаи Сир
Чилваи чононагӣ мекард.
Хони пурэхсони деҳқони хучандӣ
Бӯи нони хонагӣ мекард...
Шаҳри бе Озоду бе Мавҷуда**

* Тафсири ошиқонаи шоир вожаи Хучандро

** Дӯстони муаллиф, шоираҳои зиндаёди тоҷик, Озод Аминзода ва Мавҷуда Ҳақимова, ки дар Хучанди бостонӣ ба дунё омада, ҳамин ҷо манзили абадӣ ёфтаанд

Бар ман, бар мани аз ёдҳо рафта
Бо лаби хомӯшу эҳсони ҳаёпӯш
Аз расидан,
аз гузаштан,
аз намондан
Орифона сӯҳбати фарзонагӣ мекард...

* * *

Андар ин шаҳре, ки ҳар гул
Фасли гулрухсории ман,
сурати дил дошт,
Ошиқони ман маро нашнохтанд.
Вақт довар буд,
Вақт дар гулзори хотирҳо даравгар буд.
Шаҳри ишқи ман ҳамон буд-
навҷавону пир,
Аср дигар,
фасл дигар,
насл дигар буд...

2011

БА ФАРЗОНА

Дар шеъри ту рӯҳ дар қафас озод аст,
Дар сабки ту оҳ лолаи фарёд аст.
«Фарзона» иноятест аз лутфи азал,
Фарзонагии ту фарзи модарзод аст.

2014

Ғанӣ Бобокалон

БАРОИ ФАРЗОНА

Эй шоири беҳтарини тоҷик,
Таъби ту бувад қарини тоҷик.
Ҳар ҷо, ки касе зи шеъри ту хонд,
Бинмуд бас офарини тоҷик.
Ширин зи ту гашт талхии умр,
Гулнағмаи шаккарини тоҷик.
Зебо зи ту гашт, эй суҳанвар,
Сарводаи нозанини тоҷик.

1997

Давлати Раҳмониён

Ба ин болорав аз ин кунҷи пасти,
Аз ин ифрит бар духти Маҳастӣ.
Аз ин шӯридахун бар гармнабзе,
Саломеву паёме, барги сабзе.

2002

Мавлуди ту арҷ дод бар хоки Хучанд,
Ин хок шуд аз шеъри баланди ту баланд.

2002

Давлат Сафар

ЁСУМАНИ ШЕЪР

Барои шоираи нозукбаён Фарзона

Забони шеър тӯй, шеър ин паёми ту аст,
Кабӯтари нафаси гарми шеър роми ту аст.
Фазилате, ки дуои фариштагон дорад,
Кароматаш чӣ хушо, ки ба кому номи ту аст.

Бигӯ, бигӯ сухани ишқ, зеби анчуманӣ,
Бигӯ ту аз Ватани ишқ, соҳиби Ватанӣ.
Нафас - нафас бисаро, то қафас-қафас бираҳем,
Шаҳомати ҳама тасвирҳои ёсаманӣ.

Каломи ишқ, майи ишқ, қоми ишқ тӯроост,
Дигар касе, ки сарояд ба ишқ, ҳарфи хатост.
Садо-садо ту бубахшо ба шеър, бонг бизан,
Садои булбулу кабки чаман ба гӯш ҷафост.

Биё, ки бо ту гули ишқ ҳам кушояд рӯ,
Ба мушку анбари шеъри ту мешавад хушбӯ.
Биё, биё, ки малак дар ниёзи нози ту аст,
Биё, ки гӯши фалак бо садот гирад хӯ.

Ба доми ишқ, ки хушёр гашт девона,
Вафову аҳд надорад чу духтари хона.
Вале ба олиҳаи шеър шарҳи бесуннат,
Яқин, ки фарз бувад гуфтаҳои Фарзона.

2010

Додоҳони Эгамзод

ТАҲНИЯТ БА ИНОЯТ

Ту тилисми ҷовидона, Ту кушоиши муаммо,
Ту расида аз замонҳо ба саодати ҷавонӣ.
Ба бузургии муҳаббат ду ҳазор бор савганд,
Ки ба бахти ишқи инсон Ту чунин ҷавон бимонӣ!
2022

Зулфия Атоӣ

СУҲБАТИ ХУРМОЙ

Бар суҳбати хурмоиям ҳоло биё, Фарзонаҷон,
Дар сояи хурмои пир биншин дилорому ҷавон.
Дар фаҳмиши сирри азал сайри ҷаҳон даркор нест,
Хурмо чу пири фалсафӣ гӯяд ба мо аз ину он.
Эй духтари истораҳо, дунёи ту дунёи роз,
Ман ҳам замоне омадам аз он ҷаҳон, аз осмон.
Дарёи Сайхун меравад андар кафи шаҳри Хучанд,
Рӯди диёри ман, вале дар қалби гил ҳоло ниҳон.
Дарёи пайдои дилат сӯйи заминҳо дар шитоб,
Дарёи пинҳони дилам бар сӯйи бесӯйӣ равон.
Афсонаи занҳои шарқ афсонаи бишниданист,
Як сӯ бимон, як сӯ бимон, афсонаи рашки занон.
Ҷӯшад баҳори маънавӣ, гирад хумори «Маснавӣ»,
Ояд ба шеъри Мавлавӣ дар фасли оромӣ хазон.
Андар тани маҳбуси ман нолад дили шӯридаам,
Рӯҳат бидидам дар қафас, эй хоҳари шӯридаҷон.
Дар даст шамъи равшане, дар сар хаёли гулшане
Пай мезанам дар нисфи шаб дар шаҳр чун девонагон.
Боке надорам, гар ҳасуд гӯяд маро девона шуд,
Девонагӣ бошад даво дар шаҳри сарди хастаҷон
Аз зиндагӣ мақсуд чист, з - ин сӯзи дилҳо суд чист,
Шеъре, китобе, мисрае шояд зи мо монад нишон.
Дар лаҳзаи танҳоиям шеъри нави хуш бофтам,
Бикшо гиреҳи розро, ай шеърғӯйи ғайбдон.

1995

Илҳом Насафӣ
(Ўзбекистон)

Гухар мерезад аз ҳар мисраи зебои Фарзона,
Аҷоиб ҳикмате дорад ба худ дунёи Фарзона.

Назокат метаровад аз ғазалҳои дилошӯбаш,
Ҳазорон рангу бӯ дорад дубайтиҳои Фарзона.

Фасеҳу нағзу побарҷост ҳар гуфтори ширинаш,
Шакар мерезад аз ҳар ҳарфи пурмаънои Фарзона.

«Тулӯи хандарез»-аш «Қатрае аз Мӯлиён» бошад,
Саропо гавҳар аст ашъори рӯҳафзои Фарзона.

Муназзах, софу беғаш накҳати «Себарга»-и ишқаш,
Муҳаббат мезанад чӯш аз дили дарёи Фарзона.

Паёме аз ниёкон аст, ҳар «Як гунча роз»-и ӯ,
Ки рашки сад харидорон бувад колои Фарзона.

Ба ҷонҳо равшанӣ бахшад сафои «Парниёни ҷон»,
Зи хурдон то бузургон ошиқу шайдои Фарзона.

Намоди асли инсонӣ, бувад тавъам ба ҳастияш,
Надидам дар ҷаҳон фарде бувад, ҳамтои Фарзона.

На ҳар хору ҳасе бошад, сазовори баҳои ӯ,
Бувад вачҳи ғуруру ифтихор имзои Фарзона.

Худоё, аз карам лутфе намову хифзи ҷонаш кун,
Нагардад ҳеч ҳам ҳаргиз сари болои Фарзона.

2016

Искандари Раҳмон

МИЛОДИ ФАРЗОНА

Бӯйи чӯйи Мӯлиён меояд аз паймона боз,
Ёди ёри меҳрубон аз Каъбаю бутхона боз.

Мезанад мижғони барқе шона бар гесӯи ашк,
Бӯйи дарё бишнавад ғаввос аз дурдона боз.

Шамъҳо ин шом дар боғи чигар бишкуфтаанд,
Лола буданро биёмӯзанд аз парвона боз.

Дастгири баргаки афтода шав, эй навбаҳор,
Зери айвони ту орояд парасту лона боз.

Сояи оҳуи дил аз бими шабхун мегурехт,
Мерасад бар сабзазори орзу дуздона боз.

Турфа обоне, ки сад оғози фарвардин аз ўст,
Сабз буданро чаман омӯхт аз Фарзона боз.

2017

Исмоил Зарифӣ**МАЪВОИ ФАРЗОНА**

Ба қалби мардуми ориф бувад маъвои Фарзона,
Нагирад дар ҷаҳони маънӣ ҳар кас ҷои Фарзона.
Мададгораш бувад рӯҳи хуши Аттору Мавлоно,
Сазад резам зару сими ҷаҳон дар пой Фарзона.
Китоби мондагори ӯ дили моро кунад равшан,
Кушоям фол бо шеъри ҷаҳонорои Фарзона.
Суҳанҳояш малеху ҳарфи ҷонбахшаш бувад дилкаш,
Худо бинмуда нақши ҳур дар симои Фарзона.
Най аз шахди ҳудаш меболаду ин «Найшакар»* дорад,
Шавад инсон ҳар он кас меравад бо рои Фарзона.
Наолояд дигар домони худрову кунад парҳез,
Касе монад қадам як лаҳза дар дунёи Фарзона.
Дусад соли дигар созад ҷароғи маърифат равшан,
Бувад пурнур ҳам имрӯзу ҳам фардои Фарзона.

2020

*Номи китоби тозаи шоир

* * *

Хоҳам, ки набинам ман чашми тари Фарзона,
Резад тарабу шодӣ дар соғари Фарзона.
Бо шеъри тараш бар мо, лабханд кунад эҳдо,
Сарсабз бувад доим баҳру бари Фарзона.

2021

Исфандиёри Дониш

Биё, Фарзонаи дилҳо, чароғон кун замонамро,
Зи сӯзат дида ашкистон, баҳорон кун маконамро.
Бихон аз Ҳофизу Саъдӣ, тараннум соз Румиро,
Ту хуршедиву равшан кун диламрову ҷаҳонамро.
Чӣ гуфтори хуше дорӣ ва рафторе аз он хуштар,
Зи пиндори накӯи худ мубарро соз ҷонамро.
Қалам аз ҳасрати шеърат сарафшон гашт дар дастам,
Манам шогирди хурди ту, бузургӣ деҳ баёнамро.

2010

Камол Насрулло

ФАРЗОНАИ МОРО НИГАҲ ДОР

Дар ин даври шикастанҳо, Худоё,
Ту ин оинаи моро ниғаҳ дор.
Ҷилои қудсиёни осмон аст,
Дили Фарзонаи моро ниғаҳ дор.
Ба яғмо рафт ҳар ҷо ганҷи меҳан,
Ту ин дурдонаи моро ниғаҳ дор.
Зи хоки ориён пайки каён аст,
Фари шоҳонаи моро ниғаҳ дор.

1994

Кароматуллоҳ Олимзода

*Чуғзе ба номи афсӯс дар ин хароба боқист,
Акнун, ки кӯч баста хубию дилрабоӣ.
Қалби маро иваз кун бо қалби санги хора,
Рӯҳи маро иваз кун бо қудрати худой.*

Фарзона

Сангиндилӣ чӣ хоҳӣ, дил ҷои дард бошад,
Дил ҳар чӣ нармавтар шуд, андар набард бошад.
Гарчи шарори имкон ҳар кӯҳи хора дорад,
Чун нест меҳр дар он як умр сард бошад.
Дар хоксории ту дидем сарбаландӣ,
Табъи заминии ту кайҳоннавард бошад.
Аз гӯшаи хаёлат «афсӯс»-ро бадар кун,
То мурғи орзуят дар боғи вард бошад.
Дар покию начобат фарзонаи замонӣ,
Зар кай хазон пазирад ҳарчанд зард бошад?
Мо мухлисони шеърат дорем ин таманно,
Оинаи ҷамолат бе ранҷи гард бошад.

2008

НОМАИ МАНЗУМ БА ШОИРАИ АЗИЗИ МИЛЛАТИ ТОҶИК ФАРЗОНА

Ту нағмапарвари оҳанги обшоронӣ,
Навои шеъри булӯрини чашмасоронӣ,
Зи шеъри дилкаши ту ранги субҳ чилва кунад,
Ба сеҳри хомаи шабранг нур боронӣ.
Ба сайргоҳи чамолу чалоли фикри баланд
Чи хуш, ки пешрави хайли шаҳсаворонӣ.
Ҳамин бас аст, ки Фарзонаи замона туй,
Бад-ин уручи фазилат зи хоксоронӣ.
Як идда ошиқи ҳангомаҳои имрӯзанд.
Ту Раҳши шеър суи Ҷовидона меронӣ.
Чу муддаӣ кунад инкори тоҷдории мо,
Далели қотеъи иқрори тоҷдоронӣ.
Чу рӯди Сир ба зоҳир агарчи оромӣ,
Дар ишқи меҳану миллат зи беқароронӣ.
Зи дарди мардуму сангиндилии бедардон,
Ману фишори дилу ҷӯши хуну ҳайронӣ.
Зи шохи пургули табъи ту дур бод ҳазон,
Ки андалеби шакарлаҳчаи баҳоронӣ.

2010

* * *

Туй имрӯзу ҳам фардо, муборак бод, мегӯям.
Ба ҳар ҳарфи ту салламно, муборак бод, мегӯям.
Дар ин дунёи пурғавго, ки вичдон нолаҳо дорад,
Туй имони побарҷо, муборак бод, мегӯям.
Буроқи шеър меъроче чу дорад бо сафои дил,
Савори он туй танҳо, муборак бод, мегӯям.
Сухан ваҳйест бар дил аз ҷаҳони поку нуронӣ,
Ба ин оёти рӯҳафзо, муборак бод, мегӯям.
Дили «Себарга»-ат саршор чун аз лаъли руммонист,
Тарабҷӯш аст бо ғамҳо, муборак бод, мегӯям.
Даво ҷӯяд зи ҳар кӯе, касе дорад дилу дарде,
Дар ин ҷо мекунад пайдо, муборак бод, мегӯям.

2011

Кибриё Солеҳзода

Эй олиҳаи ҷаҳони покӣ,
Эй модари шеъри осмонӣ,
Эй хубтар аз фариштаи адн,
Фарзонаи қалбу дидагонӣ.

Эй асли нубуввати муҳаббат,
Хуршед даруни дидагонӣ,
Эй тозатарин ҷилои Яздон,
Улгу ба тамоми зиндагонӣ.

Якдонатарин ҳақиқати ишқ,
Ту гармтарин тулӯи шеърӣ,
Ангезаи будани муҳаббат,
Ту тозатарин вузӯи шеърӣ.

2022

Қобилхоча Умарӣ

Ва зинда бод ман
Ва афроде мисли ман,
Ки рустаем аз ин хок
Ва хок мешавем дар ин мазрааи пок.
Хоке, ки аз ҳар заррааш
Мерасад бар димоғи бастаи олам
Буйи ифтихор,
Буйи эътибор,
Буйи шеърӣ баланди қудсона,
Буйи нубуғӣ Фарзона,
Буйи фарханг,
Буйи номусу нанг!

2020

Латиф Пидром
(Афғонистон)

ТУРО МЕСАРОЯМ

Барои ФАРЗОНА

Агар меҳоҳи,
Гоме ба болотар бигузори,
Метавони ба ҳаёти борон дарой.
Беқарори фуруд омадан бар содатарин,
ғамноктарин лаҳзаҳо.

Рӯз ба чашмони офтоб гарм мешавад.
Даҳони пора - пораи хуфрае,
Метавонӣ чуръа-чуръа бар чони ташнааш фуруд оӣ.
Агар туро месароям,
Раҳиини туро месароям.
Гусаста.
Дар қафаси хонаат маҳбусе дорӣ,
Ки ба ҷои ишқ менишинад.
Ишқ қолаб нест.
Раҳиист.

1992

Лоиқ Шералӣ

БАРОИ ФАРЗОНА

Хуш бимон дар «Хонаи дил»,
Шоирӣ фарзонаи дил.

1987

Маликнеъмат

ФАРЗОНАИ ШЕЪР

Ало, эй бонуи дарёдили шеър,
Зи нури фикри ту равшан дили шеър.
Аз он рӯзе, ки хондам шеърхоят,
Дубора гаштам охир моили шеър
Парешонам, намедонам чӣ сон ёфт,
Ба монанди ту ҳалли мушкили шеър.
Маро, ки заврақи чуръат шикастаст.
Намеёрам шудан аз соҳили шеър.
Бувад бар ман вазад боде мувофик,
Ки бидам хешро андар дили шеър.
Бихоҳам рӯ ба рӯ чун шамъу хуршед,
Даме бо ту бувам дар маҳфили шеър.
Бубинам то чӣ гуна мегузори,
Ту хишти лафзро дар манзили шеър.
Вагарна то ба кай хоҳам задан по,
Мани афсурда дар обу гили шеър.
Ба шӯҳӣ гуфтамат он ҳар чӣ гуфтам,
Набишморам мабодо коҳили шеър.
Муроди ман набуд бечораноӣ,
Дуое доштам, эй булбули шеър.
Маҳастичуръато, фарзонагӣ кун,
Зиҳӣ, доноӣ фанни мушкили шеър.

1990

Масъуди Мирзо
(Ўзбекистон)

ЭҲДО БА ФАРЗОНА

Ту омадӣ зи олами поки фариштаҳо
Ҳамчун расули барҳақи парвардигори меҳр.
Бошад, ки бандагони тан бинанд рӯи рӯҳ
В-ин олами заминиён набвад мазори меҳр.

Чашми ту тухми покиро оби амал диҳад,
Нури нигоҳи ту ба назар оби раҳмат аст.
Дар ин ҷаҳони ноқиси мо ҳастии ту худ,
Аз ҳастии муҳаббати комил башорат аст.

Дар лаҳзаи муборак гӯӣ сириштаанд,
Африштаҳо сиришти ту аз нури ишқи пок.
То бӯи ишқ ояду ояд садои пок,
З-ин бандагони пургунаҳ, з-ин зодагони хок.

Ғайри ту нест дар замин пушту паноҳи меҳр,
Эй ҳастии ту ҳастии имону эътиқод.
Ғар одамӣ намерасад бар қадри чун тӯе,
Ин оламу ин одаму ин зиндагӣ мабод.

1991

Мафтунаи Қосим

Субҳ ба хайр, олиҳаи нозу роз,
Шамсниходиву хамӯшигудоз.
Ҳамду сано қалби бузурги туро,
Пайки ғазалҳои басо дилнавоз
Шеъри Шумо меҳригӣҳои сухан,
Накҳати гулҳои баҳори ватан.
Зам-замаи дафтари ашъоратон,
Карда мусаххар дили садҳо чу ман.
Ҳар нафасе, дар раҳи шебу фароз,
Ҳамнафасат бод ҳамон Бениёз.
«Меҳри ман анҷом надорад, ту ҳам,
Боз бигӯ, боз бизӣ, боз боз!»

2015

БА УСТОД ФАРЗОНА

Салом эй Офтоби маърифат, эй гавҳари ховар,
Сафири ишқу зебой, намоди шавкату бовар,
Сафобахшандаи дилҳо, шарарбахшандаи чонҳо,
Иноят кардааст аз рӯзи аввал ҳазрати Довар,
Шукӯҳу иззату худро ба чони покат, эй модар.

Ту чун хуршеди тобанда саропо нур дар нурӣ,
Ту чун дарёи поланда ҳама дурриву мастурӣ.
Танини «Набзи борон»-ӣ ба набзи боғ ҳамоҳанг,
Суханҳои ту мебахшад ба гулҳо шавқу масрурӣ.
Ту эй рӯҳи гули бодому чони лолаи сурӣ!

Чу бо «Мӯҳри гули мино» танидӣ «Парниёни чон»
Шуда «Себарга» марворид аз ҳар қатраи «Найсон».
Чӣ хуш «Меърочи шабнам» аз «Тулӯи хандарез»-и ту
Чу овардӣ паёме аз ниёгон бо ҳазор армон,
Саломатро алайке ояд аз фардои бепоён!

Ман аз чашми ту дунёро ба ранги нағзтар дидам,
Ба чони худ зи ҳар як «Ояти ишқ»-ат шарар дидам.
Ба роҳи ростӣ иршодбахши пиру барноӣ,
Туи хокии улвиро мураббии башар дидам.
Нигоҳу шеърӯ меҳратро чу эъҷози ҳунар дидам.

Чӣ зебо сулҳ мегӯӣ дар ин дунёи вайрона,
Муҳаббат мекунӣ бар мӯру мору хешу бегона.
Таманно мекунам ҳар дам, ба мафтуниву шайдоӣ,
Ҳамеша пуртапиш бошад дили пуришқи Фарзона,
Худовандо, ниғаҳ дорӣ, ту ин ёкути якдона!

2022

БА УСТОД ФАРЗОНА

Зиндагӣ нафастанг аст, ё фақат мани бемор,
Ҳарзагарди маҷрӯҳ аст ҳолиё дили бекор.
Шаб гузашту зулмат монд дар сарои танҳой,
Ғусса мекунад мил-мил аз чароғаки девор.
Оҳ, аз ин тилисми танг чун кунам раҳо худро,
Дастӣ баста безанҷир, пой монда аз рафтор.
Аз чӣ тунд меоям, эй насими гардолуд,
Бо хати сияҳ дар даст аз фанои як гулзор.
Хушк шуд ниҳоли тар дар ғулувви раъноӣ,
Марги орзуҳо шуд ин баҳори ноҳинҷор.
Бас, дигар намебандам, дил ба вусъати дарё,
Медихад гуҳар андак, мебарад гуҳар бисёр...
Осмон биборад ғам, бо ту ман азодорам,
Офтоби гирёно, Офтоби мотамдор.

2023

Маҳваш

ТУЛУИ УМЕД

Дар чашмаи чашмҳои зебо
Як моҳии ноз рафтуо кард.
Сад дил, ки рабуданӣ варо буд,
Бо ишқу ниёз муддао кард.

Шабҳо маҳи орзуи дидор,
Дар қолаби қалб нур полид.
Вораста ҳаёл меравад дур,
Қалбе ба қафас бимонду нолид.

Субҳе, ки чамоли нурборат,
Чун рамзи сафот рӯнамо шуд.
Хуршед зи талъатат баромад,
Оина ба ҳуснат ошно шуд.

Эй ҳарфи ту нӯшдоруи ишқ,
Эй ҷон ба каломи осмонит.
Маҳваш, ки дили шикаста дорад.
Бошад ба дуои навҷавонит.

Эй ҳамду сано, ниҳоли навбар.
Эй ноз ба нози хулқи дилбар.
Эй доди Худо ба халқи точик,
Эй муъчиза, эй гули суханвар.

1993

Меҳровари Масчоҳӣ

Ганҷест гарон, китобашон дар хона,
Ҳарчанд, ки ҳаст дар рафам якдона.
Сабт аст ба сина ҳамчунон ояти ишқ,
Ҳар як ғазали навиштаи Фарзона.

2023

Меҳрона Акрам

**ЭҲДО БА ШОИРАИ ХАЛҚИИ
ТОҶИКИСТОН УСТОД ФАРЗОНА**

Дилам хоҳад, ки чун Фарзона бошам,
Ба дунёи ғазал парвона бошам.
Канори Озарахши ормонам,
Азизи бебаҳо, якдона бошам.
Дилам хоҳад барои шарбати шеър,
Тамоми умри худ паймона бошам.
Сухан кошонаи пок аст доим,
Паси дарвозаи ин хона бошам.
Ба ҳар ҷо маҳфили Фарзона бошад,
Дар он ҷо аввалин парвона бошам.
Ба шеърӯ шоирӣ меҳрам зиёд аст,
Аз ин рӯ, дӯстон, Меҳрона бошам!

2019

Мирзои Ғанӣ

Эй Хуҷанд, эй гулшани шеърӯ сухан,
То ки бошад зиндагонӣ, шод бош.
Баски ту чун кавкаби асри манӣ,
Бар муроди халқи ман обод бош.
Шеърӣ сабзу дилкаши Фарзонаат
Сабз дорад боғи армони туро,
Накҳати шеъраш ба оламҳо барад
Накҳати гулҳои хандони туро...

1992

Мирзоиброҳим Саидзодаи Хучандӣ

ГАВҲАРИ ЯКТО

Чони худро фишурдаам, чоно,
Гӯш андохт то ба фармоно.
Беҳтарин неъмат аз банӣ Одам,
«Валақад» ҳаст замми «каррамно».
«Зайяна фӣ қулуб» мужда бувад.
Ба ҳама бандагон зи Яздоно.
Ҳаст Фарзона гавҳари якто,
Ӯ ба чашми қаҳон намоёно.
Аз «ликулли мусаммо» ҳаст насиб,
Ҳам зи Фарзона ҳаст имконо.
Аз «хулуқин азим» баҳравар аст,
Баста бо хеш аҳду паймоно.
«Утя хайран касир» эҳдояш,
Шеъри ӯ гулшано, гулистоно.
«Янфаъу-н-нос» шуд шиори ӯ,
Манфиатбахши давру давроно.
«Ояти ишқ» мерасад ҳамаро,
Ҳаст бар дарди ишқ дармоно.
Шуд лисонғайбияш ато аз Ҳак,
Ғазалаш аз ҳадису Курьоно.
«Каъбаи чон» каломи чонбахшаш,
Кас бигардад аз он хушилҳоно.

То «лаин шакартум»-аш шунавем,
«Лаазиданнакум» шуд эҳсоно.
Шукр гӯяд Саъиди Иброҳим,
Амри дил бишнавад: «Ғазал хоно!».
Оламе бар дуъои ӯ пайваст,
Шуд дуъо баҳри ӯ фаровоно.

2014

Мирзоҳайдар Умарзод

ФАРИШТАИ ИШҚ

Эҳдо ба Фарзонаи хучастапай

Барги сабзи равзаи миллат тӯй,
Эй фурӯғи фарри фарҳанги ниё.
Аз вучуди поки меҳройини ту,
Нур борад, нури ишқи кибриё.

Аз каломат фасли дай гашта баҳор,
Бо ҳама зебоии урдибиҳишт.
Ҳастии ту ҷони шеър асту суруд,
Аз гули рӯят шуда олам биҳишт.

Кош, мо ҳам мисли ту ошиқ будем,
Тайну шину қофро содиқ будем.
Бо ҷалоли меҳру гуфтори малех,
Соили ахтаррави Холиқ будем.

Гарчи хом омад ҳанӯзам одамӣ,
Бо дами худ хомҳоро пухта соз.
Дидаҳои хираро, эй хушназар,
Бо фурӯғи чашми меҳри худ навоз.

Фасли мавлуди ту омад тирамоҳ,
Фоли нек аз Кирдугори хайрхоҳ.
Аз ту месабзад гули фасли Сада,
Чашни Меҳри мардуми гардункулоҳ.

Гарчи панҷоҳ аз ҳаёти ту гузашт,
Аз иноёти Худо-ойинай.
Аз ҳузури се ҳуруфи рӯҳбахш,
Ҳафт шаҳри ишқро Фарзонай.

Зодаи Хуршедшаҳр, анвори сабз,
Тирамоҳи умри моро нур бахш.
Бо калому бо саломи рӯҳбахш,
Хокдони одамиро сур бахш.

Килки сеҳрангези ашъори дарӣ,
Суфта бо алмоси хушрангат бикун.
Ҷоми саршор аз майи Ҷамшедро,
Баҳри миллат доруи нангат бикун!

2014

МОЙИЛИ ҲИРАВӢ*(Афғонистон)*

Турфа товусе, фариштасурате,
Дар хаёли ман хиромидан гирифт.
То сурайё шӯри ӯ ҷавлон намуд,
Лаҳза дар лаҳза маро аз ман гирифт.

Эй ҳазорон ғунча қурбони лабаш,
Лола меқорид аз марҷони шеър,
Пар қашид аз тоби дил то офтоб,
Доғ берун меқашид аз ҷони шеър.

Чашми ӯ гирандатар аз зулфи ӯ,
Зулфи ӯ бетобтар аз чашми ӯ.
Эй бинозам дасти симинсои ӯ,
Эй бигардам нози ӯву хашми ӯ.

Мардуми чашмаш ба ранги мардумӣ
Қард ҷоду, оламеро тоза қард.
Дар фиғон омад дили афсурдае,
Хештанро чун баландовоза қард.

1987

Мухлиса Нуруллоева

БА УСТОДАМ ФАРЗОНА

Ту нигори офтобӣ, чу аз офтоб гӯям,
Ту фариштаи савобӣ, агар аз савоб чӯям.
Ту, ки як намоз нурӣ, зи ҳама ниёз дурӣ,
Ту, ки чашмаи булӯрӣ, раҳи дигаре чӣ пӯям?

Сӯи бекарона рафтӣ, раҳи ҷовидона бурдӣ,
Чӣ таҷаллие намудӣ зи фарози осмонат,
Ба намозҷои хуршед туро намоз хонам,
Зи шаби сияҳ гурезам ба фазои ормонат.

Туӣ, ишқи ҷовидона, ту ниёзи охиринӣ,
Сухани дигар чӣ гӯям, ки каломи беназирӣ,
Кӣ азони ишқ гӯяд дили хуфтаи Аҷамро,
Чу ба найситони Мавло найи охирин нафирӣ.

Чӣ туро зи ту бичӯям, ки ба ман ҳулул кардӣ,
Ба вучуди содагиву ба ниёзи бандагиям.
Бинигар, ки ҳар нигоҳат сафаре зи осмон аст,
Ҳама ҳастии савобат хати сабзи зиндагиям.

2000

Муҳаммадакрами Хомӯш
(Афғонистон)

БА МУНОСИБАТИ ЗОДРӯЗИ ШОИРИ ФАРҲЕХТАИ ТОҶИК ФАРЗОНАБОНУ

Аввал зи Ҳама тухфа саломат бифиристам,
Бар барги гулу лола паёмат бифиристам.
Бо Ҳомаи ашқам бинависам ба ту нома,
Бар пардаи дил адраси номат бифиристам.
Аз мардумаки дида занам Ҳомаи муҳраш,
Сарҳалқаи ӯ нуқраи Ҳома бифиристам.
Ҳамроҳи насими саҳар оҳиста дили хеш,
Чун ғолия мушқин ба машомат бифиристам.
Ай бонуи Фарзонаи донои Ҳуҷандӣ,
Ин нома ба алтофи каломат бифиристам.

2023

Муҳаммадризо Тоҷидинӣ
(Эрон)

Фарзонаи шеъри ӯ мунаввар бошад,
Шеъраш чу гули сурху муаттар бошад.
Номаш бидурахшад ба адаб дар ҳама давр,
Ҷовид бимонаду суханвар бошад!

2014

Муҳаммад Сабоҳи Саҳроӣ
(Эрон)

Шаккари порсии шеъри Хучандам додӣ,
Чоми навартави дидорписандам додӣ.
Кош, рӯзе ба сари турбати Шайх Аҳмади Чом
Гул фишондиму ғазалҳои баландам додӣ.

2015

Нарзулло Азизӣён**ЭҲДО БА ФАРЗОНА**

Туро менозам,
Ки дар замини сухан рустай чу нахли ҷавон.
Ва ҳар як мисраи шеърат
Як гули сухан аст.
Шеъри ту ба сони садбаргест.
Ки ҳар баргаш
Варақе аз китоби андешаҳои зебоист.
Барги тилоист.
Туй, ки бо ҳавои нафасҳоят.
Баҳори ҷовидонӣ тарки мо карда бозомад.
Дар ин баҳор фариштаи поки раббонӣ
Ба ҷонамози шеъри ту бар намоз омад.
Ба гӯши худ шунидам, ки обаки дарё,
Таронаҳои ту дар лаб ҳамора ҷорӣ буд.
Дар ин сукут, ки хуни мурдари мемонад,
Ин аввалин суруди обшорӣ буд.
Насими мавҷ ба бӯи раёҳинолуд,
Маро ба атри шакарини шеъри ту нам кард.
Садойи пой ту дар диёри шеъри кӯҳан,
Маро зи ман рабуду маро ба ман зам кард.
Дар ин баҳор, ки шевааш пур аз навойи туст,
Ҳама хазондидагон дубора гул чинанд.
Бихоҳам ин, ки растухези олабро
Агар тавонанд, аз дариҷаи шеъри ту бинанд.

1991

БА УСТОД ФАРЗОНА

Чӣ хушбахтам:

Ба рағми тираи шабҳо ҳумоюн ахтаре дорам,

Ба дарёи талотумҳои рӯхам гавҳаре дорам.

Дар ин дунё, ки бовар доштан берун зи имкон аст,

Зи имконам бурунтар боваре дорам:

Фариштаҳоҳаре дорам!

2022

Насимбек Қурбонзод

МУБАШШИР

Такдим ба устод ФАРЗОНА

Ҳар гаҳе рӯбарӯ дучор шавам,
Гардам аз ифтихорҳо лабрез.
Нигаҳи поктар зи субҳи ӯ,
Карда дилхонаро чӣ атромез.
Лутф дорад ба мардумон яксон,
Ба касе беш не, ба дигар кам.
Баҳри ӯ васф ёфтан мушқил,
Нусхаи поки Ҳазрати Одам.
Ӯ мубашшир, ки интишор кунад
Шаъшаа, рӯшаниву ишқу умед.
Мансаби ифтихорие дорад:
Сардабири маҷаллаи Хуршед.

2020

**Начиби Борвар
(Афғонистон)**

Аз Бухороям, асилан тоҷикистонистам,
Шаҳрванди Машҳаду Шероз, эронистам.
Рустаму Сухробу Фирдавсӣ, манам кохи баланд,
Рӯдакиям, Ҷомиям, ашъори Хоқонистам.
Модари Бӯмуслиму зояндаи Ковусу Кай,
Махфиям, Фарзонаву Симини Кошонистам.
Марзро бардор, оқо! Ошнои собиқам,
«Бӯи ҷӯи Мӯлиёнам, сулҳу паймонистам.»
Дардҳоят дардҳоям, ранҷоят ранҷҳом,
Сурхтар аз хуни ту, лаъли бадахшонистам.
Хонаам тақсим дар ҷуғрофиёи порсист,
Кобулу Кӯлобу Техронам, Хуросонистам.

2017

Начибуллоҳ Қайюм
(Афғонистон)

ЭҲДО БА ФАРЗОНА

Ту, эй шаҳбонуи гулҳо,
Ту, эй шаҳбонуи гулҳои ин бўстон,
Ки як дунё гулуро чун гули ҷонат бақое нест
Ва ранги отабини шеърҳоят медиҳад ранге
Ба гулҳое, ки нагрифтаст нури офтобашро,
Вале дар ҳар нафас ҷӯяд ҳузури офтобашро.

Ту бар авҷӣ,
Ту бар авҷӣ,
Ту бар авчиву номат ҳам уручи бекарон дорад.
Ва ман ин ҷо
Зи илҳоми ту, эй шаҳбонуи гулҳо,
Раҳораҳ гавҳаре чинам
Зи шеъри ноби ту, эй бонии гулҳо.

2015

Неъмат Оташ

ЭЙ ҲОМИИ ЛАФЗИ ДАРӢ

Дар парниёни мавчи Сир сад шӯру исён дидаӣ,
Дар ҳар тулӯи зарҳалӣ хуршеди хандон дидаӣ,
Дар лои мурдоби Ачам тӯфони пинҳон дидаӣ.

Шаҳри баҳороғӯши ту аз ту биҳиштоғӯш шуд.
Урёнаҳои Мевагул аз шеъри ту гулпӯш шуд.
Дарёи шодоби сухан аз ҳимматат дар чӯш шуд.

Баски дилу чонат бувад лабреси оҳанги баҳор.
Дар сабзаҳои тирамах ту дидаӣ ранги баҳор,
Таҳнолаҳо бишнидаӣ аз қалби ҳар санти баҳор,

Эй ҳомии лафзи дарӣ, эй хоҳари чон, эй парӣ,
Аз шеъри ту резад мудом шахди забони модарӣ,
Ҳаргиз намемирад Ачам, то чун ту дорад духтаре,

Шеъри равонат бишнавад, аз Волиён ояд Камол,
Чун барқ дар дил нолаҳо, тундарфиғон ояд Камол.
Баъди ғарибӣ дар сафар бар ошён ояд Камол.

Эй духтари болоназар, эй соҳиби рӯҳи баланд,
Хоҳам набинад шеъри ту аз барфу боронҳо газанд.
То чун ту дорад пуштибон, танҳо наместонад Хучанд.

1995

Нодира Назарӣ

МЕҲРНОМА БА УСТОД ФАРЗОНА

На ин ҷову на он ҷо бар ту моно,
Туӣ ошиқтар аз хуршеду дарё!
Дарахти маърифат, зеби диёрам,
Бимон сарсабзу хуррам бо таманно!
Надорӣ дар дилат як зарра кина,
Набошад дар мақомат фарди доно!
Ватан фарзона дорад, бахти миллат!
Муборак, нозанини шеъри дунё!

2023

Нуралӣ Нурзод

Эй поктар аз дили Сиёвуш,
Боз ову зи ишқ ояте хон.
Бар омадани ту чашмчорам,
Чун сабза дар интизори борон.

Нуре зи тулӯи хандарезат,
Бар шаҳри дилам ҳавола бинмо.
Ин зулмати тори зиндагиям,
Рахшанда намо чу ядди байзо.

Эй шеъри ту ашки Марямолуд,
Хоҳам, ки чу Хизр бошӣ ҷовид,
Дар кулбаи исавӣ амон бош,
Чун ҳарфи аҳуравии хуршед.

1994

* * *

Сухан донистатар гӯям пайи тазмини Фарзона,
Ғазалмеҳроб меҳоҳам чу дар таҳсини Фарзона.
Садоқатномаи мо ҳам дар он боло бишуд имзо*,
Аз ин рӯ, як қалам гӯям ман аз ойини Фарзона.
Тулӯи хандарезашро башоратномаҳо чандон,
Пари парвоз дорам аз маҳу парвини Фарзона.
Расад ийёканаъстаъин ба гӯши ҷони мо ҳар дам,
Агар оёти дил хонем аз Ёсини Фарзона.
Муқаррар содҳо дорам китоби интиҳобашро,
Ду се девони нав ояд фақат гулчини Фарзона.
Чу Бедил ошёнӣ аҷзи ўро сад камолот аст
Ва кӯҳ андешаҳо дорад сари тамкини Фарзона.
Агар хоҳӣ, ки себарга бичинӣ аз раҳи маънӣ,
Шукуфо ҳар қадам руста гулу насрини Фарзона.
Ғазалворе набитвонам сурудан дар санои ту,
Агар битвонам, он ҳам бо салом аз сини Фарзона.
Ба номи хоҳари дилбанди мо, гулдухтари обон,
Нависам шеърӣ шодиофарин бо шини Фарзона.
Худо ёри ту мегӯяд, ки эй субҳофарини дил,
Худо ёру ниғадорат бувад омини Фарзона.

2014

* Ишорат бар ин матлаби ҳуди устод Фарзона аст:
*Муҳаббатномаҳои ман ба унвони Банӣ Одам
Дар он боло бишуд имзо, шабат хуш боду рӯзат хуш.*

Нурӣ Муҳаммади Истам

Дунёст ба чашми ман монандаи як мурдоб
Ай ҳурии нилуфар, ту рӯидаӣ ин ҷо*.
Ангушти ман ин лаҳза ин ҷумлаи дилро чид,
«Милод муборак бод, ай нилуфари дунё»...

2021

* Фарзона: «Ман ҳурии нилуфарам руида дар мурдобҳо...»

Нурмуҳаммад Ниёзӣ

ҶАРЗОНА ШОИР МОНД

Ҷалак тири Ҷалахмон шуд, вале Ҷарзона шоир монд.
Ҷама ҳар су парешон шуд, вале Ҷарзона шоир монд.
Ҷақеро аз дурӯӣ қасди дил ҳосил шавад ҳар дам,
Ато ҳар ҷо санохон шуд, вале Ҷарзона шоир монд.
Қалам аз дасти Маҳкам барфитод, ӯ теғро бардошт,
Муриди ҷаззағилмон шуд, вале Ҷарзона шоир монд.
Ҷаке аз шоирӣ мансабталошӣ мекунад, баҳ-баҳ,
Зи хулқаш халқ ҳайрон шуд, вале Ҷарзона шоир монд.
Ҷаке дар шеър ҷӯшиду сиёсатпуштибон гардид,
Муқими кунҷи зиндон шуд, вале Ҷарзона шоир монд.
Ҷаке аз шоирӣ бар тоҷирӣ бигашт, ман дидам,
Ба дарди хеш дармон шуд, вале Ҷарзона шоир монд.
Замон ин аст, касбе шоирӣ набвад, ҷӣ қисмат ин,
Ниёзӣ осиебон шуд, вале Ҷарзона шоир монд.

1994

Нусратулло Бобоев

Маро «Шабохуни барқ»-ат асири шеър намуд,
Ки ҳар ҳичои ту дар вазни «Ояти ишқ» аст.
Туй «Паёми ниёгон» зи «Набзи борон»-ҳо,
Ба чор сӯят аз ин рӯ инояти ишқ аст.

2022

Одина Раҳмон

БАРОИ ШОИРАИ ХАЛҚИИ ТОҶИКИСТОН ФАРЗОНА

Аё Фарзонаи фарзонаи мо,
Аё эй гавҳару дурдонаи мо,
Зи дарёи сухан афсонаи мо.
Мисоли ту надидам хоҳари зебо,
Аё, эй шоири имруз,
Аё эй шоири фардо.

Зи ҳар ҳарфу ҳиҷои ту шакар резад.
Зи чархи орзу истораву шамсу қамар резад.
Қалам дар дасти ту шукронаву зикри Худо созад,
Ба сони тифли маъсуме басо нозад, басо бозад.
Аё, эй ҳодии миллат,
Аё, эй шодии миллат.

Ту бо сеҳри сухан чун ояти маънӣ,
Табобат мекунӣ қалби ҳазорон дардманди шеър,
Равони тоза мебахшӣ ба ҷисми бегазанди шеър.
Ту, эй ҳамшираи шеъру сухан, эй гавҳари миллат,
Ба гардуни сухан гардидаӣ чун ахтари миллат.

Аё Фарзонаи тоҷик,
Чароғи хонаи тоҷик.

Орзу Исо

На гулгашти мусаллову на рақси мавҷи Рукнобод,
Ғазалҳои баҳоровардаи Фарзона меҳоҳам,
На дар шаҳре, на дар мулке, на дар қасреву дарборе,
Сари як шоҳи сабзи дарахте лона меҳоҳам!

Парда Ҳабиб

Ҳазорон офарин бар хомаи Фарзона бояд гуфт,
Чавонмاردони шеърӯ шоирӣ, мاردона бояд гуфт.

Партав Аминзод

Бонӯе, ки ифтихори миллати озода шуд,
Он баҳори шеър дар обонмоҳе зода шуд,
Аз нигоҳи тозааш, маъноӣ будан сода шуд,
Бо муҳаббат ҳарфи гармаш байни дилҳо ҷода шуд.
2015

Расулбеки Аҳмадзод
(Ўзбекистон)

БА ИФТИХОРИ УСТОД ФАРЗОНА

Байни устодон надидам оқилу доно зи ту,
Дар фасоҳат, дар салосат – дар сухан бурро зи ту.

Зеби маҳфилҳову ҳам сарчашмаи шеърӯ сухан,
Соҳиби овози хуш чун булбули гӯё зи ту.

Баски бошад шеъри ту саршор аз андарзу панд,
Панд гиранд ин замон ҳам пир, ҳам барно зи ту.

Боз бошад чашми ақлат дар раҳи илму адаб,
Кас набошад андар ин раҳ з-ин сабаб бино зи ту.

Чехраат зебост, аммо қалби ту зеботар аст,
Ҳеҷ кас, з-ин рӯ, набошад дар ҷаҳон зебо зи ту!

Махзани илму хирад хонам туро, арзандай,
Чун надидам дар заковат, дар баён доро зи ту.

Алғараз, ту беназирӣ байни шоирҳои давр,
Чун наяст андар сухан яктою беҳамто зи ту.

Ифтихори ҳамчу ман шогирдҳои худ бимон,
Интизорам бурдҳои нав ба нав фардо зи ту!

2022

Раънои Мубориз

НОМА БА ФАРЗОНА

Ай саропои ту аз оташи кудсӣ бунёд,
Ай тамоми нафасат олиҳаи оламсӯз.
Порсигӯву аҷаб лаҳни маҳине дорӣ,
Порсоиву маро ин ҳунарат меомӯз.

Тоҷикистон ба масал модари фархундаи мост.
Туву манро ба ҳаёлам чу дугоник зода.
Амри тақдир агар баҳши Бадахшонам кард,
Ваҳ, чӣ хушбахт замони ту, ки болат дода.

Ману ту зодаи як миллату як халқ астем.
Тоҷикистони азиз аст ба мо кошона.
Ҳарду тифлем, вале зодаи дарди шеърем,
Тифлаки содатарам, ту зи манӣ фарзона.

Аз сари Мевағулат шеъри баланде мегӯ,
Акси овоз диҳам чун Шаҳи тирандозам.
Панҷ савтофари ҳар шеъри равону тари туст,
Сир бигирад ба дами нола дами овозам.

Ҳама раъногии ман (гар бувадам), баҳши ту бод.
Хати фарзонагие бар мани дилхун бифирист.
Баҳри шеъри ту фиристам ҳама ҷӯши Ҷайхун,
Нармӣ бар шеъри ман аз синаи Сайхун бифирист.

1989

Сабур Носир

ДАР МИЛОДИ УСТОД ФАРЗОНА

Ману ту зодаи фасли хазонрез,
Ду захмӣ аз дами як ханҷари тез.
Хумоюну* Сиёвап** , кош, оянд,
Ба табрики ту бо як дастовез.

2023

* Хумоюн – писари марҳуми шоирони шаҳир Озарахш ва Фарзона

** Сиёвуш – писари марҳуми гӯянда

Сайидалӣ Маъмур

БА ФАРЗОНА

Хубони форсигӯ бахшандагони умранд
Ҳофиз

Гарчи шеъри Рӯдакӣ тар мондааст.
Буй дар девону дафтар мондааст.
Лек чӯи Мӯлиён хушкида буд,
Дар насиме бӯй аз обат набуд.
«Қатрае аз Мӯлиён»* - шуд рӯи даст,
Қатраи ту ташнагиҳоям шикаст.
Боз чӯи Мӯлиён саршор шуд,
Мазраи шеъри Аҷам пурбор шуд.
Ҳам насими тозае гашта вазон,
Боз омад бӯи чӯи Мӯлиён.
Эй Бухоро, шоиронат зиндаанд,
Умрбахши Мӯлиёнат зиндаанд.

2004

* Ишора ба сечилдаи шоира

* * *

Ошиқам, ошиқи шеъри тари ту,
Ошиқи хомаи сеҳрофари ту.
Чӣ иноят, ки ту фарзона шудӣ,
Сирр бе дурру ту дурдона шудӣ.
Барқ гаштиву шабохун кардӣ,
Як дурахшидию афсун кардӣ.
Хоҳаме боз ту тобон бошӣ,
Ҳамчу хуршед дурахшон бошӣ.
Шеъри ту қудсию худ ҳури сухан,
Пош, эй ҳури сухан, нури сухан.

2008

Саидамин Ҷило

ФУЗУНТАР АЗ НУРӢ

Сиёхчурдаиву фузунтар аз нури,
Агарчи дар заминӣ, фариштай, хури!
Агар найӣ зи хайли малак, бигӯ, ки чаро
Ҳар он касе, ки бинам, ба ӯ ту манзурӣ?!
Ба боргоҳи дил анқарибу наздикӣ,
Зи чашми интизорон, вале басо дурӣ.
Ба ошиқи низор ошкору фошофош,
Вале ба булҳавасҳо ниҳону мастурӣ!
Нишонаат ба ҳар ҷову ҳар нафас пайдост,
Чӣ дар тани фигуру чӣ ҷони маъмуре!
Валек мо надидем чилваҳои туро,
Касе набинад ояндаро ба ин кӯрӣ!
Агар нагуфтамаи моҳтоб, маъзурам,
Дар осмони рифъат чу Шамс машхурӣ!...

1994

СУБҲОНА МЕОЯД БУРУН

Шамси рахшони фалак субҳона меояд бурун,
Бо табассум ёри мо аз хона меояд бурун!
Чашми хаммораш, ки бошад аз тағофул нимпӯш,
Мардуми бебок аз он мастона меояд бурун!
Чун равад суфӣ зи масчид баҳри истиқболи ӯ,
Дурднӯше аз дари майхона меояд бурун!
Бетааммул байни куфру дин нашуд сарҳад яқин,
Аз ҳақиқат ногаҳон афсона меояд бурун!
Гар қадаҳ гирӣ ба даст, аз шӯри май хушёр бош,
Мастро бинад агар, девона меояд бурун!
«Чун нишеман карда ғукон»* кас набудааш интизор,
К-аз чунин ғафлатсаро Фарзона меояд бурун!
Эй назарболо, дили бишкастаи мо кам мабин,
Ганҷи бодовард аз вайрона меояд бурун!
Дар дами пирӣ зи дил шавқу ҳавас ҳам меравад,
Шамъ чун хомӯш шуд, парвона меояд бурун!...

2014

* Ишора ба «Ғукон нишеман кардаанд андар булӯрии обҳо»-и Фарзона

БА ШОИРИ ХАЛҚИИ ТОҶИКИСТОН ФАРЗОНА

Баски ҳамчун зарраему ў мисоли офтоб,
Ҳар кучо Фарзона бошад, мо ҳама дар изтироб!
Бонуи хуштолеъ андар арсаи шеърофарӣ,
Гӯи сабқат бурдааст имрӯз аз ҳар шайху шоб!
Чун ба гулшан дар сухан ояд, шавад булбул ҳамӯш,
Дорад аз андешааш зоғу заған ҳоли хароб!
Мазраи фазлу камолоташ намояд беҳудуд,
Донаҳои хулқи некӯяш шумурдам беҳисоб!
Номи ў вирди забон дар мағрибу машриқ мудом,
Андар ақсои ҷаҳон овард бо шеър инқилоб.
Гар зарурат дошт шоҳаншоҳ дар мулки адаб,
Бетаҳаммул ҳар касе мекард ўро интиҳоб!...

2018

Сайидумари Султони Кавкабӣ

ҚИТЪА

Зихӣ, Фарзонаи фарзанди тоҷик,
Зихӣ, эй шоири дилбанди тоҷик.

Уручи рутбаат шуд то Сурайё,
Уручи эътиқодат рафт воло.

Адаб аз тоҷикон бурдӣ ба Кайҳон,
Ба назди ахтарони бас дурахшон.

Ҳазорон шоирони бас суҳанвар,
Нишастӣ, дар бари эшон баробар.

Суруди ҳар яке пуробуранг аст,
Ба рангу бӯ зи якдигар ба ҷанг аст.

Вале пайдо бишуд з-онҳо накӯтар.
Ба навгӯйи зи эшон созу бартар.

Чунин давреву шоир кас надидаст,
Гуле аз боғу бустонаш наҷидаст.

Биё, хуш омадӣ, Фарзонаи ҷон,
Дар ин гулбоғи шаҳри Истаравшон.

Бигӯям хайра мақдам бо садоқат,
Набинад умру ҷонат ҳеҷ офат.

Бимонад дар масири умр имрӯз,
Зи ёрон ёдгорӣ, рӯзи фирӯз!

2006

ШАҲБОНУИ МУЛКИ СУХАН

Фарзонаи мӯъҷазбаён атри сухан бӯ мекашад,
Чун «Шавкати ширинсухан мӯ аз дили мӯ мекашад».
Шаҳбонуи мулки сухан аз дафтари ишқу сухан,
Чун сурати наққоши Чин алфози дилчӯ мекашад.
Мислаш надидам ҷодугар, ҷодугари сеҳри сухан,
Чун Ҳофизи ғайбуллисон дил бар лаби чӯ мекашад.
Худ партави некон гирифта неку бад бар ту аён,
Тарзе чу ғошоғош гуфтан, табъи навчӯ мекашад.
Аз ибтидо то интиҳо ин доварони зиндагӣ,
Бе амри раҳмонӣ амал бар манфиатчӯ мекашад.
Фиску фучури зиндагӣ додӣ нишон аз ҳад фузун,
Ҳар як хиёнатгар зи шарми худ зи ту рӯ мекашад.
Сарриштаи ҳар муддао тарзе кушода додай,
Ҳар як зи тафсири баён чун тори гесӯ мекашад.
Омад замон худдонаму худхӯраму худмебарам,
Бори гарони илму маънӣ ҳар худочӯ мекашад.
Ҳар кас, ки бинӣ дар ғами як нафси мурдори худ аст,
Гаҳ мезанад аз тору пуд, гаҳ аз тарозу мекашад.
Ту аз Худо хоҳӣ ривочу равнақи фарҳанги худ,
Ин «ичтимои наҳс» мардум бар ҷафочӯ мекашад.
«Гавҳардиле» чустӣ, ки ӯ бошад чу дарё покдил,
К-ӯ тухми анқо гашта, ҷаврашро гуҳарчӯ мекашад.
Ҷомеаи беморро ашъори мӯмиёият
Шояд шифо бахшад, ки он дору давочӯ мекашад.

Ҳамчун забон дар гӯшае хилват гузидан инзиво,
Баҳри суҳанвар сайди маънӣ нақди дилчӯ мекашад.
Дар як назар чун банда хокӣ, содадил, ором ту,
Таъбат вале ошӯфтадарё ҳар тараф чӯ мекашад.
Як шоира, як нодира, як моҳира, як нозанин,
Ҳамчун паризоде чаро аз ошиқон рӯ мекашад.
Касро, ки яздон кард аниси мардумон, ин лутфи ӯ,
Яздоғазизашро касе ҳораш кунад, з-ӯ мекашад,
Фарзона, салламно, ба ақлу фитрату идроки ту,
Ин «ҷархи фосиқ» оқибат дунё ба паҳлӯ мекашад.
Чун, Кавкабӣ, ман ҳам гирифтори ҳамин дардам ҳанӯз,
Ҳамфикру ҳамдарди туам, дарди ту дилчӯ мекашад.

2014

**Саодат Панчшерӣ
(Афғонистон)**

**Ба посухи ғазали Абулқосим Лоҳутӣ ва эҳдо
ба шаҳри Хучанд ва бону Фарзонаи Хучандӣ**

Аз чӣ карда шикваҳо Лоҳутӣ аз ёри Хучанд,
Дар замоне, ки набуда уқдаҳои чуну чанд.
Боғ буд ораста аз баҳри дидори арӯс,
Сабзаҳо дар рӯи гулшан пойбуси ҳалқабанд.
Токҳо дар роҳ як-як рӯҳбахши синаҳо,
Шишаҳо ҳолӣ зи бода устувору сарбаланд.
Рӯдборон нағмаҳои дардҳои ташнагӣ,
Дашту кӯҳ дар хидмати инсонӣ поку бегазанд.
Чашмаҳо оҳанги дидори Хизир бар лаб равон,
Ёнаҳо хуршедрӯ бо чехраи хандобаханд.
Шаҳрҳо ойнаи тасвирдори ҳусни хулқ,
Қодаҳо қириву роҳӣ то диёри дилписанд.
Тобиши хуршед бар рӯи заминӣ обу гил
Шира бахшад бар дарахти себу бар найзор қанд.
Гӯшҳо ғофил зи эҳсоси шуниданҳои айб,
Дар ҳисори беҳудӣ овора буд эҳсоси панд.
Духти тоҷик пури Бӯсино бихоҳад дамшарик,
К-ӯ бидонад маънии асрору афкори баланд.
Ў намехоҳад, ки шаҳраш тобеи душман шавад,
Гар фалак ўро кунад аз чор ҷузваш банд-банд.
Баҳри Лоҳутӣ кучо зебад, ки созад шиквае,
Шикваҳое аз парихубони гулбоғи Хучанд.

2014

Сапедаи Муҳаммад

Он рӯзи муборак, ки Худоят додаст,
Хусни дигаре ба рӯи олам додаст.
Он кас, ки даме ба суҳбатат ёфт шараф,
Дарвозаи фирдавс ба худ бикшодаст!

2021

Саъдӣ Мирзо**ШАҲРИ ОФТОБ**

**Эҳдо ба Фарзонаи Хучандӣ – дурахшонтарин
чехраи шеъри муосири тоҷик**

Садҳо дуруд, хиттаи Хурканди бостон,
Эй дудмони нурфишони Каёниён,
Эй Шаҳри Офтоб,
Эй Хусрави каён –
Меъмори шаҳри нур –
Хурканди ростон,
Эй хоки саркашида ба афлок,
Эй сарзамини пок,
Эй бурҷи шеъру қисса,
Рубоиву достон.

Бинам ба кӯҳи Мевағулат бо нигоҳи шеър
Чун мисраест ҳар тарақи кӯҳи Мевағул.
Гӯё ки ҳафтбайти Камоли Хучандӣ аст,
Мавзун фитода бар варақи кӯҳи Мевағул.

Андар навори дидаи ман баъди шеъри ноб
Чун арсагоҳи нанг расад кӯҳи Мевағул.
Деворае зи нангу зи оросту аз ғурур,
Темурмалик тарошида аз каллаи муғул.

Дарёи Сир, ки пораи асрори беҳудист,
Хуш меравад чу ҷони хиромон, таронасон.
Фарзона аст, гӯй хиромон ба лаб ғазал
Хуш меравад ба ноз - хиромон, таронахон...

Садҳо дуруд, хиттаи Хурканди бостон,
Эй бурчи шеърӣ қисса,
Рубоиву дoston...

2016

Сиёвуш Чунайдӣ**ШАҲРИ РҶЪЁ**

Дар он шаҳре, ки дарёи равонаш
Ғазалҳо месарояд шоирона.
Ба рӯйи шоҳаҳо гунчишкаконаш
Ҳамехонанд бо шодӣ тарона.

Дар он шаҳре, ки чун афсонае хуб
Шабонаш маҳчабину нурборанд,
Ва маҷнунбедҳойи мӯдарозаш
Ба сар тоҷи сапеди моҳ доранд.

Дар он шаҳре, ки шахрошӯбу ширин
Ҳумоюнанд духтарҳойи зебош,
Насимаш ошиқонро бар сару по
Шукуфа мекунад барчош, барчош.

Дар он шаҳре, ки ҳар як кӯчаи он
Бувад як ёдгоре аз ниёгон.
Ва имрӯзаш ба мисли хонаи нав
Ба рӯйи гӯри мозӣ гашта бунён.

Ҳамон шаҳре, ки беҳтар аз бихишт аст,
Ки дар он духтаре зебову танҳост.

Чӣ духтар! Балки як пиндори олист
Саропо дилкашу ширину лолост!

Агарчанде, ки худ хокисиришт аст,
Хиёлаш меравад бар осмонҳо.
Варову шаҳри ўро аз ҳама шарр
Нигаҳ доред, аё эй Осмонҳо!

1987

Сирочиддин Осимӣ**ҶАҲОНИ ҶОВИДОНИ МО**

Ба дунё омадӣ рӯзи саиде,
Ба шахр омад зи хурсандӣ навиде.
Бузургӣ дар ҷабинат нақш баста,
Шуд аз он бахту иқболат ҳуҷаста!
Ба донишгоҳ овардӣ шарафро,
Шудӣ ин ҷо ту андар рӯи кафҳо.
Ба пеш омад пас аз ин кору пайкор,
Ниҳодӣ ҳар кучое аз худ осор.
Фидоии Ватан ҳастӣ ту доим,
Фидоии суҳан ҳастӣ ту доим!!!
Суҳанро бурдаӣ то арши аъло,
Нишондӣ бар саманди тезу воло.
Накардӣ ҳеҷ касро ҳарфгирӣ,
Ба ҳар ҳолат ту моро дилпазирӣ!
Суҳан санҷида мегӯӣ ту доим,
Иборат чида мегӯӣ ту доим.
Замину осмони мо туй, ту,
Ҷаҳони ҷовидони мо туй, ту.
Туро дар осмонҳо дида будам,
Чу нури нуриён санҷида будам.
Ба ҳар навъе, ки мегӯӣ, писанд аст,
Тамоми шеърӣ ту шеърӣ баланд аст.

Зи ишқу ошиқӣ гуфтӣ басо хуб,
Басе оӣ кашидӣ дурри матлуб.
Хуш аст аз ин ҳама инсонгарой,
Ба шеъри асли худ мардумдифой.
Писандидӣ ту ахлоқи ҳамида,
Гусастӣ хешро аз ҳар ақида.
Зи Симин ёд мебояд намудан,
Фурӯғи дилрабо бояд харидан.
Табассум карда механдид Лоик,
Бузургии туро медид Лоик!
Суханҳои ту дар ҳар анҷуман буд,
Ва шеъри олиро он ҷо ватан буд.
Дар ин дам Хоча меояд зи Табрёз,
Бигирад дастӣ Фарзона, ки «Бархез!!
Ману ту ахтари ин осмонем,
Хучандии Хучанди бостонем!
Биё, як анҷуман созем бо ҳам,
Биё, базми сухан созем бо ҳам».
Иноятро иноят кард Яздон,
Иноятро ҷаҳонӣ кард, медон?!
Зи шеърат диски заррин кард бояд,
Дар интернет оин кард бояд.
Тамоми Осиё аҳсант гӯяд,
Гули шодӣ зи Ҳинду Чин бирӯяд.
Дар Амрико туро маҳбуб гӯянд,
Ба ашъори ту занги дил бишӯянд.
Зи Аврупо расад гулдастай дил,
Дар Африқо туро аз шеър ҳосил.

Ба шеъри судманди ту бимирам,
Ба овози баланди ту бимирам.
Ту шаффофӣ мисоли чашмасорон,
Ту танҳой миёни гулғизорон.
Набинад ҳеҷ гоҳе дард дастат,
Нагардад ҳеҷ гоҳе шасти шастат.
Дури якдона мебошӣ ба мо ту,
Кафокаф об мепошӣ ба мо ту.
Чу ту дар домани дунё наёяд,
Зани гетӣ чу ту дигар назояд.
Хурӯши Чайхуну Сайхун ту дорӣ,
Хато кардам, аз он афзун ту дорӣ.
Дар Эрон номи ту номи шинос аст,
Ҳазорон базму махфилро асос аст.
Шабоҳат бо касе ҳаргиз надорӣ,
Ту танҳо хешро оинадорӣ!
Ту дар назми куҳан қолаб шикастӣ,
Ба шеъри мо равиши тоза бастӣ.
Ҳама аз шеъри ту лаззат бигиранд,
Ба ҳар як анҷуман маҷлиспазиранд.
Дарахти фалсафа сарсабз кардӣ,
Зи ҳикмат бурдаӣ ту рӯйзардӣ.
Шафакро дидаам дар шонаи ту,
Ало, Гимни сухан! Фарзонаӣ ту.

2014

Субҳӣ Чавҳаризода**ҲАМДАРДИ МИЛЛАТ**

Як духти пурдон, муншии девон,
Ҳамройи некон, бо азми чӯшон.
Бо сабки дилкаш шеъри таре гуфт,
Хуштабъу хушхон, маҳбуби даврон.
Симин аз ӯ шод, Парвин аз ӯ шод,
Бошад Фурӯғе дар базми ёрон.
Дилро кунад банд бо ҳикмату панд,
З - ӯ шоду хушнуд кулли азизон.
Таъби латифаш, фикри зарифаш
Бар мурдадилҳо чон медиҳад, чон.
Дар сабку маънӣ ҳамто надорад,
Ғамхори миллат, шахдухти Сомон.
Чун фарди миллат, ҳамдарди миллат
Саррофи маъно, фарзони даврон.
Фарзона бошад, яқдона бошад,
Субҳӣ ба васфаш бошад ғазалхон.

2003

ТУ ҲАСТӢ КОНИ ГАНЧУ ИБРАТОМӢЗ

Ба Фарзонабону

Ба ту чун шоири ғамхору дилсӯз,
Ба ту чун хоҳари хушкому хушрӯз,
Бигӯям фикру зикри хештанро,
Ту ҳастӣ кони ганчу ибратомӯз.
Зи меҳри халқ мамлу синаи туст,
Басе табъи ту бошад оламафрӯз.
Ҳама андарзу пандат дар ғазал қост,
Нидои зиндагию бахти фирӯз.
Забони модарӣ - лафзи дариро
Ҳимоят кардӣ аз ҳар як ҷаҳонсӯз.
Далер астию бебокиву ҳақгӯй,
Ба рағми дузду ҳар як кинаандӯз.
Зи кирдорат, зи осорат ҳаросанд,
Зи рашку бухлу кин афтода дар сӯз.
Валекин ин ҳасудон чун бимиранд,
Бимонӣ ғолибу пайваста пирӯз.
Бигуфто Субҳӣ бо ихлосу таъзим,
Туй ҳарҷо чу шамси оламафрӯз!

2014

Турсунпӯлод Аминии Истаравшанӣ

БА ШОИРА ФАРЗОНА

Навои булбул аз лаҳну садои ту ба гӯш омад,
Ба чоми дил ақиқи ноби гавҳар ҳамчу нӯш омад.
Булӯри назми ту бар пардаи чонам чӣ сӯзе дод,
Ки аз сар то ба по арзи ҷаҳонамро хурӯш омад.

Ту ганҷи миллатӣ, дурдонаи ақлу зақои он,
Баҳори хилвати имрӯзаю ояндаи эҳсон.
Ва ҳусни ту чу ҳусни шеърӣ ту дурдонаи озар,
Ҷаҳоне аз дурахши он чу рахши ахтари тобон.

Маҳастӣ аз ҷамоли боғи ту Дилшоди Барноест,
Ва он Лайлисифат бо сатри ту Махфӣ зи овоест.
Зи Балх он Робия аз сӯзу қалби ту сафо ёбад,
Бигӯяд: Рӯҳи ман шодону ӯ бар ҷои ман ҷоест.

Гули миноии Яздон зи рӯҳи ту Хучанд овард,
Зи оби Сайхунаш оинадори ҳарфи қанд овард.
Сари хар қуллаи он Мавағул аз ишқ, боло шуд,
Ва рӯ бар Кобулу Техрон, Душанбе, Тошканд овард.

Чу гавҳарпора мерезад сухан аз лаъли коми ту,
Ва чун фаввораи Зам-зам ба ҷону қалби ҳар инсон.
Ташаккурҳо ба он модархудои каъбаи эҷод,
Ки баҳри халқи ман оварда ин Фарзонаи даврон.

2007

Умриддин Нӯшин

Дар ин асре, ки Фарзона тулӯи шоирӣ дорад,
Гули хуршеди маънӣ дар ҳарими ишқ мерӯяд.

Бибин шеъраш саропо ҷон, саропо дил, саропо нур,
Паёми рӯшани ҳастӣ барои мо ҳамегӯяд.

Ҳама яксар «гули урдибиҳишти ботароват» аст,
Ба мисли накҳати атре насим аз гул, ки мебӯяд.

Ба сони бастаи қанде шакарҷавҳар, шакарпора,
Даруни хонаи мардум раҳе чӯяд, раҳе пӯяд.

Гаҳи шодӣ шавад хандон, ба ранги чехраи тифлон,
Чу Лайло дар фироқи ёри худ мастона мемӯяд.

Нахи сабзи муҳаббат дар ҳарири ҷони ӯ печид,
Ки занги солҳо хобидаи дилро басте шӯяд.

2010

Усмон Олим**БАРОИ ФАРЗОНА**

Зи беҳзоди хаёли ӯ хаёлам мешавад мафтун,
Надонистам таҳи дандон чӣ сон бурдам сари нохун.
Арӯси бикрмаъноро қабои хусн пӯшонда,
Ба майдони суҳан созад ба сони боғбон гулгун.
Гаҳе ҳар байт бикшояд азоби момаи точик,
Зи мотамхонаи сина кашад каҳдуди ғам берун.
Ба обу ранги нав гоҳе хусули фанд бикшояд,
Ба умқи чоҳқобиаш чӣ сон чаҳкан шавад вожун.
Зи баски сабки табъи ӯ чу Бедил рамз дар рамз аст,
Саропо қалби пурсирро ба рӯяш во кунад Сайҳун.
Туфайли килки эҳёгар, ки дар мифтоҳ мехонам:
Ба ҳар манзил фузун дорад сару савдои нав Қорун,
Чу ахтар баски дар шеъри Аҷам Фарзона рахшон аст,
Ба ӯ умри Зуҳал бахшо, аё шоҳаншаҳи гардун.

2000

СУРУШИ ШЕЪРИ ФАРЗОНА

Суруши шеъри оламгири сомонӣ,
Суруши шеъри рӯҳафзои ирфонӣ,
Суруши шеъри бедилсабки давронӣ,
Суруши шаъни миллатбони раҳмонӣ,
Ба лутфи бикр сад маъност, Фарзона,
Ба дарди маънавӣ Синост, Фарзона.

Суруши шеъри ӯ арванди тоҷик аст.
Суруши шеъри ӯ пайванди тоҷик аст.
Суруши шеъри ӯ сад панди тоҷик аст,
Суруши шеъри ӯ савганди тоҷик аст.
Ба мисли боби худ ҳамсанг, Фарзона,
Қаболат монад ору нанг- Фарзона.

Суруши шеъри ӯ аз рӯи асрор аст,
Кучо асрори ӯ, асрори такрор аст?
Паси тасвирҳояш маънӣ бисёр аст.
Суруши шеъри ӯ гулбонги Аттор аст.
Намояд рӯҳи Лоик шод, Фарзона,
Чун ӯ доди суханро дод, Фарзона.

Зи ҳар тасвири ӯ ҳусни Ирам бидам,
Биҳишти наврасапро ҳар қадам бидам.
Сафои ваҳдаташ андар Аҷам бидам,
Чу абрешим ба муҳри гул рақам бидам.

Ҳазори шеъри побарҷост, Фарзона,
Сарири хомаи фардост, Фарзона.

Дуогӯям, ҳамеша дар амон бошад.
Сафарҳояш ба ҳар ҷо ёдмон бошад,
Дили Хусрав зи лутфаш шодмон бошад.
Нигаҳбонаш Худованди ҷаҳон бошад.
Ҳамеша дар ҳама офоқ, Фарзона,
Каломатро ҳама мушток, Фарзона.

2014

Усто Валӣ**ПАЙКИ ФАРЗОНА**

Барои Рӯдакӣ гуфтӣ,
Дақиқӣ васф бинмудӣ.
Ба Фирдавсию Иқболу ба Саъдӣ шеърҳо гуфтӣ.
Вале аз меҳри Ҳофиз
Бар канори хилвате гаштӣ.
Агар аз кӯҳи он шеъри Аҷам
Бар гулшанат як чашмае чорист.
Ва гар ҳар сафҳаи эҷоди ту аз хурдае орист,
Пас як сафҳае холист...
Саманди болдору бодпои шеърро бар хеш кардӣ ром.
Расидӣ то Бухорову ба Шерозу ба Покистон,
Бад-он бар мулки Афғону Хуросону ба Ҳиндустон.
Бирафтӣ то ба ҳар ҷое, ки буд шеъри Аҷам
Дар сарғаҳи Сомон.
Ту кардӣ шод рӯҳи он ҳама алломағони шеър.
Замоне он бузургон бо парешонию сарсонӣ
Зи теғи тези душманҳо натарсиданд.
Ба вақте он ҳама ифшоғарони шеър
Зи чанголи аҷал в-аз дори чингизӣ наларзиданд.
Ба ҳар ҷое ҳамон пайғамбарони шеър
Зи тахти оли Сомон

То ба Шерозу ба Ҳиндустон
Навишта шеърӯ фарҳанге ба лавҳи зар
Чу як дурре ба насли хеш монданд.
Аё Фарзонаи тоҷик,
Паёми он ниёгонро
Расонидӣ ба ақсои ҷаҳон, бар кулли баҳру бар,
Бипайвасти ҳама он ворисонро аз сари дигар.

1994

Фарзонаи Зарафшонӣ**БА УСТОДАМ**

Омадиву ҳодии равшан шудӣ,
Боғбони навтарин гулшан шудӣ.
Барфурузондӣ чароғони хамӯш,
Омадӣ, бар ҷони ман ҷавшан шудӣ.
Ман кӣ будам? – Ҳеч, оре, ҳеч, ҳеч,
Дар дили беравзанам равзан шудӣ.
Шукри ин подоши неки Кирдигор,
Ҳамнишини содае чун ман шудӣ.
Орифи ман, модари Фарзонаам,
Раҳфурузи ҷодаву барзан шудӣ.
Ҳастии Ту ҳастиямро тоза кард,
Пайки фаррухфолии Меҳан шудӣ.

2011

Фотима Муҳаммадзода
(Эрон)

ТАҚДИМ БА ФАРЗОНАИ ХУЧАНДӢ, ШОИРИ ДАРӢИ ИШҚ

Овози ман, овози чӯи Мӯлиён аст,
Вақти замони дурии ту бекарон аст.
Баргард, бо ҳам як нафас Ҳофиз бихонем,
Соқӣ, санавбар, ишқ бо ту ҳамзабон аст.
Бигзор бо чинҳои домонат бичархам,
Ин чархиши ишқ аст, даври ошиқон аст.
Борону хуршеде агар бошад, ғаме нест,
То чатри гесӯи ту моро соябон аст.
То осмонҳомон якеву шеърҳомон,
Ин фосила дур аст, аммо парниён аст.
Бонуи шарқӣ! Ин тарафҳо хонаи туст,
Ҳар вақт хоҳӣ, қалбҳомон меҳрабон аст.

Соли 2014

Хайрандеш**ҒАЗАЛЕ БАРОИ ФАРЗОНА**

Эй нишон аз бостон, Хучанди ман.
Дар фаросат, дар садоқат қанди ман.
Қанди ман заҳр аст бе ҳалвои ту.
Мешавад гулқанд бо ту қанди ман.
Сирри Сиратро намедонад касе.
Як муаммои ту ҳам монанди ман.
Шуд адӯ побанд аз Темурмалик,
Ҳаст ҳар побанди ту побанди ман.
Аз канорат дар канор уфтодаем
Маҳз маҳзун шуд дили хурсанди ман.
З-офтоби шеърат, эй шаҳри зиё,
Офтобӣ мешавад лабханди ман.
Ёд кун, Фарзона, Хайрандешро,
Хоҳари ман, хеши ман, пайванди ман.

1996

* * *

Хоҳарам Фарзона,
фарз аст эҳтиромат ҷовидон,
Дӯстат доранд
мардум ҷовидон,
инро бидон!

2023

Ҳадиса Қурбонова

ДУРУД БА ФАРЗОНА

Эй ки додастӣ ту он доди суҳан,
Розӣ аз ту хони ободи суҳан,
Бар задӣ зебову гӯёву латиф
Шона бар зулфони шамшоди суҳан.

Дар канори рӯди Сайхун зодаӣ,
Ин қадар бо сеҳру афсун зодаӣ.
Оҳ, афсун карда дунёи суҳан
Лайлий, аз баҳри Мачнун зодаӣ.

Эй арӯси навбаҳорони суҳан,
Соҳирӣ дорӣ ту бо боғу чаман,
Омадӣ аз он диёри шеъри тар,
Эй саропо гулбуну ширинзақан.

Омадӣ ту аз кучо, духти баҳор,
Кокулони шеъри ту чун обшор,
Чашмакони шеъри ту гулҳои ноз,
Дида бикшоянд он сон пурҳумор.

Аз кадомин мулки дилҳо омадӣ,
Аз кучое то ба ин ҷо омадӣ,

Офарида офаридат аз суҳан,
Баҳ, чӣ сон дилбозу зебо омадӣ.

Аз суҳан бар роҳ, мичмар кардаӣ,
Аз кучо ин сеҳр аз бар кардаӣ.
Рӯи роҳи ту суҳан сар мекашад,
К-аз суҳан ту тоҷ бар сар кардаӣ.

2000

Ҳайрон Осимӣ

ДАР МАҲФИЛИ ТАБЪИ ХУШЕ

Барои ФАРЗОНА

Шоирӣ фазли паямбар мекашад,
То сари меъроҷи маҳшар мекашад.
Хоме, ки Лавҳи Маҳфуз офарид,
Лавҳи хоноят зи гавҳар мекашад.
Ҳар сухан дар шеваи ашъори ту,
Зарбачиниҳои заргар мекашад.
Дар каломат шеърӯ шир омехта,
Шарбати дилҷӯи шаккар мекашад.
Ақлдуздӣ кори мастии шароб,
Мастии шеърӯ навогар мекашад.
Соҳили Сайхун барори доругир,
Кист он, ки чун ту гавҳар мекашад?!
Як тараф ту, як тараф меҳри замон,
Доварат вазни баробар мекашад!
Аз нигоҳат сад Маҳастӣ розгӯст,
Абруят чочии Санҷар мекашад!
Қоматат як мисраи назми Камол,
Пайкаре аз «Ҳафт пайкар» мекашад!
Аз дами субҳи баёзи гарданат,
Оҳи вазнин ҷони бесар мекашад.
Боғи сират оби сурат меҳурад,

Љумла ё ҳу, теғ сафдар мекашад!
Хосаи шукронаҳоят бишнавад,
Косаи аҳсанта кофар мекашад!
Гар кушояд маънии ашъори ту,
Бар сари зар хок Қайсар мекашад!
Сабки ҳиндӣ мекашад бори гарон,
Сабки ту бори гаронтар мекашад!
Обрӯят ройи Ҳайрон асту бас!
Орзуят ройи кишвар мекашад!

2014

Ҳаким Абдулмачид

БАРОИ ШОИРА ФАРЗОНА

Фарзона, туро чӣ чои тавсифу сано,
Ашъори турост кисват аз нуру сафо.
Ҳар байти наве бихонам аз дафтари ту,
«Аҳсант» ҳамебарояд аз сина нидо.

Парвардаи обу шабнами гулзорӣ,
Тасхиркунандаи раҳи асрорӣ.
Ҳар як нафаси маъоният гулбӯяст,
Дар олами назм гӯиё атторӣ.

Бо ройи малак қалам ба дастат дорӣ,
З-илҳоми фариштавӣ басо саршорӣ.
Ҳарфат малакӣ, баён ҳарироғӯш аст,
Наққошсифат маъонияш гулкорӣ.

Боре, ки ба дӯш баҳри эҷод туро,
Сармояи умри шоду ношод туро.
Мақсуд талош кардӣ аз дасти ҳаёт,
То номи баланди шоирӣ дод туро.

1998

Ҳақназар Ғоиб

Духтари нурию нури басарӣ,
Духтари ҷонию ҷону ҷигарӣ.
Духтари шеърӣю аз доди Худо
Аз малак ёфта мӯъҷизаварӣ.
Духтари ишқ, ки Сайхуни суҳан
Ба ту омӯхта дарёгузарӣ.
Зи малехияти дарёии завқ,
Шуда якто зи нигоҳи ҳунари.
Шӯълабахши дигари шеъри Аҷам,
Зи фару шаъшааи шеъри дарӣ.
Як нафас асли суҳан аз ҳама асл,
Як саҳар дил зи ҳазорон саҳарӣ.
Зи атои нафаси поки Худо,
Раҳи чашмони Ҳақу Ҳақназарӣ.

2006

Ҳочӣ Ҳусайн Мӯсозода

Як тоири доди Худо Фарзона фаҳри миллат аст,
Як шоири нуру сафо Фарзона фаҳри миллат аст.
Соҳибдилу соҳибназар бо сабки гулҳои саҳар,
Андар суҳан соҳибсано Фарзона фаҳри миллат аст.
Андар табиъат ӯ ҳақим, афкори Лукмон дар амал,
Ҳам бо суҳан соҳибдаво Фарзона фаҳри миллат аст.
Бошад Иноят номи ӯ авсофи Марям дар назар,
Сад ҳикмате андар қабо Фарзона фаҳри миллат аст.
Офият андар ҳар калом монанди Мӯсои калим,
Аз баҳри мо дасти асо, Фарзона фаҳри миллат аст.
Ҳарфи шафақрези Ҳусайн барбаста андар шеъри ӯ,
То ҳаст дунёро бақо, Фарзона фаҳри миллат аст.

2014

Ҳусайни Мӯсавӣ
(Норвеж)

ШЕЪРЕ БАРОИ ФАРЗОНАИ ХУҶАНДӢ

Рӯд туй, бирка туй, бешаи ашқор туй,
Зӯҳра туй, моҳ туй, начми падидор туй.
Ҳамбари Сайҳун, ки шудӣ, духтари Ҷайҳун, ки шудӣ,
Нағма туй, мавҷ туй, оби гуҳарбор туй.
Ҷоми ҷаҳонтоб туй, раҳраву раҳёб туй,
Шоирӣ ошнои мо, партави бедор туй.

2009

Чамшеди Раҳимзод

Хок аст кӯҳ бо ҳама ин сарбаландияш,
Об аст бода бо ҳама мушкилписандияш.
Марг аст хоб бо ҳама ночиз буданаш,
Хоб аст марг бо ҳама он зӯрмандияш.
Ишқ аст оҳ бо ҳама бикшодагесӯй,
Оҳ аст ишқ бо ҳама занчирбандияш.
Кораш фиғону валвала абри баҳорро,
Эй озарахш, баҳри чӣ ин қадр хандияш?
Эҳсоси як диле бувад, эҳсоси як диле,
«Шаҳнома» бин, ба ин ҳамаи бегазандияш.
Ҳақ будаасту рост, ки меросӣ мекашад,
Фарзона, инак, ояти пири хучандияш.
Шеъраш чу дурри нодира, Чамшедро нигар,
Бо ин ҳама ҳақирию ин мустамандияш.

1998

Чаъфар Муҳаммади Тирмизӣ
(Ўзбекистон)

Бо шакарханд мебарӣ дилро,
То Самарқанд мебарӣ дилро?
Сар ҳаводори ёри сайробист,
Пас чӣ Дарбанд мебарӣ дилро?
Дар сарат сад хаёл мечархад,
Гарчи хурсанд мебарӣ дилро.
Қон ба қанди лаби ту хӯ бигрифт,
Эй, ки Хӯқанд мебарӣ дилро!
Хушк гардиду, боғбоно, ту
Баҳри пайванд мебарӣ дилро?
Чаъфар, аз сеҳри шеъри Фарзона,
Сӯйи Хуҷанд мебарӣ дилро!

2013

Чӯра Юсуфӣ

Бӯйи биҳишт ояд аз чамани Фарзона,
Гӯё фаришта бошад ҳамсухани Фарзона.
Бовар накарданӣ ҳаст аз хокиён чунин ҳарф,
Аз кудсиён биёяд бар даҳани Фарзона.

2022

Шафиқи Хуросонӣ
(Эрон)

Чавонаҳоятро ниғаҳ дор,
Пойиз дар роҳ аст.
Туро аз шеърат шинохтам
Ва аз садои гармат
Ба субҳ тақдим мекунам.

2013

Шаҳбози Шавкат

**БА ШАҲБОНУИ ШЕЪРИ ТОЧИК,
ШОИРИ ХАЛҚИИ ТОЧИКИСТОН,
УСТОД ФАРЗОНА**

Ту ҳастӣ нодиру яқдона, устод!
Худоят донишу илму ҳунар дод.
Ту аз насли бузургони замонӣ,
Ало, эй шоири фарзонабунёд!

2022

Шифо

БА УСТОД ФАРЗОНА

Дил овардам, ки ойинаш ҳалимист,
Хушомад нест, мақсудаш самимист.
Муҳаббатхонаамро рӯшанӣ деҳ,
Худоро ҳам бузургӣ аз каримист.
Ба дунё пуррабахтеро надидам,
Барои хушмуросо ним - нимист.
Баҳори ман муриди офтоб аст,
Гулам хушкида аз ишқи насимест.
Намехонад касе барномаамро,
Магар коди дилам бо сифри римист?
Гапи ҳақ дар гулӯям бемадор аст,
Ҳама дар вартаи хоб асту ҷимист.
Чӣ медонанд ин зоҳирпарастон
Ниҳоди суратеро, ки қадимист.
Умеди шеъри нотарсона дорам,
Каломи ин замона сусту бимист.
Шифои кӯчакам, дардам бузург аст,
Панаҳ бахшо, ки дар номат азимист.

2016

Шодӣ Шарифниё

БА УСТОД ФАРЗОНА

Ягон ягонаи мо чун ту аз Ягонатарин
Паёми ишқ наовард ҷовидонатарин.
Ҳазор номанигору ҳазор номабиёр,
Нашуд чу номаи ту номае таронатарин.
Азизи халқу Худованд аз адаб шудай,
Ҳақиқат аз ҳунарат дар суҳан фасонатарин.
Ба аҳли лавҳу қаламҳои хушманду баҳис
Бихон зи шавқ ғазал, эй фарозамонатарин.
Замин надида мисолат ба офтобдилӣ,
Баландҳонатарин, меҳрошёнатарин.
Ватан азизи туву ҳам туй азизи ватан,
Бузургзодатарин, покостонатарин.
Шарофат аз ту расад хосу омро ҳама ҷо,
Агарчи пеши ту хосанд омиёнатарин.
Сазад, адаб диҳӣ бар мо, ки нарма сохтай
Зи барги сурхи забон тозатоziёнатарин.
Ҳамешасабз, ки ҳастӣ, ҳамеша сабз бимон,
Дарахти шеър хирад, ҷовидонҷавонатарин.

2019

МУНДАРИЧА

Фехрасти меҳр.....	3
Абдуваққос Юсуфӣ. Духтари ишқ.....	6
Абдулваҳҳоб Холмуҳаммад.....	7
Абдулкарими Рустамбек. Сабақ омӯхтам, устод...8	
Абдуллоҳ Раҳнамо. Номе барои хоҳарам Фарзона.....	9
Сухане шодбошӣ дар зодрузи Фарзонаи Хучандӣ.10	
Абдулфаттоҳ Кулолӣ. Ба Хуррамшаҳр ёкути дарӣ рехт.....	11
Бонги нӯшонӯшро маснад сари зиллат бубин.....	12
Абдулҳаким Табибӣ. Фарзона боз омад.....	13
Абдулҷаббори Коқой	14
Абдулҷаббор Суруш. Ҷариштаи нур.....	15
Ҷариштаи покӣ.....	16
Абдумалики Абдуҷаббор.....	17
Ситораи тобони субҳидам.....	18
Абдумалик Зухурӣ. Шукрона ба Фарзона.....	19
Абдумачид Пӯлод. Васфи Фарзона.....	20
Абдурауф Муродӣ. Ба Фарзона.....	21
Абдусамат Исоев. Фарзанди Ватан.....	22
Абдусамат Қуддус. Барои Фарзонабону.....	23
Адибаи Хучандӣ.....	25
Адибаи Ҳабиб.....	26
Азимҷони Алӣ.....	27
Ақбар Абдулло. Гули зардолу хоҳад рехт.....	28

Алӣ Асғари Фардӣ	30
Анварбеки Абӯнаسر. Эҳсоси дил	31
Меҳрнома	32
Диле шодоб месозад дили дарёи Фарзона	34
Номаи арзу сипос	35
Аскар Ҳаким. Дуруд ба шоира Фарзона	36
Атахон Сайфуллоев	38
Аҳмадҷони Раҳматзод	39
Аъзам Сидқӣ. Ба Фарзона	40
Аъзами Хучаста. Тақдим ба бонуи шеърӣ порсӣ Фарзона	41
Баҳроми Мирсаид. Ба устод Фарзона	42
Баҳроми Тусӣ	43
Бобочони Нурзод. Ашъори мондагор	44
Сафири шеърӣ тоҷик	45
Яккатози шеърӣ Шарқу Осӣ	46
Бозор Собир	47
Бону. Надонам, ин чӣ хуморест?!	48
Бузургмеҳри Баҳодур. Шаҳбонуи шеър	50
Гулназар	51
Гулноз	52
Гулрухсор. Хучанд	53
Ба Фарзона	58
Ғанӣ Бобокалон. Барои Фарзона	59
Давлати Раҳмонӣ	60
Давлат Сафар. Ёсумани шеър	61
Додоҳони Эгамзод. Таҳният ба Иноят	63

Зулфия Атоӣ. Сухбати хурмоӣ.....	64
Илҳом Насафӣ.....	65
Искандари Раҳмон. Милоди Фарзона.....	66
Исмоил Зарифӣ. Маъвои Фарзона.....	67
Хоҳам, ки набинам ман чашми тари Фарзона....	68
Исфандиёри Дониш.....	69
Камол Насрулло. Фарзонаи моро нигаҳ дор.....	70
Кароматулло Олимзода.....	71
Номаи манзум ба шоираи азизи миллати	
тоҷик Фарзона.....	72
Туӣ имрӯзу ҳам фардо, муборак бод, меғӯям.....	73
Кибриё Солеҳзода.....	74
Қобилхоча Умарӣ.....	75
Латиф Пидром. Туро месароям.....	76
Лоиқ Шералӣ. Барои Фарзона.....	77
Маликнеъмат. Фарзонаи шеър.....	78
Масъуди Мирзо. Эҳдо ба Фарзона.....	79
Мафтунаи Қосим.....	80
Ба устод Фарзона.....	81
Ба устод Фарзона.....	83
Маҳваш. Тулӯи умед.....	84
Мехровари Масҷохӣ.....	85
Мехрона Акрам. Эҳдо ба Шоираи халқии	
Тоҷикистон устод Фарзона.....	86
Мирзои Ғанӣ.....	87
Мирзоиброҳим Саидзодаи Хучандӣ. Гавҳари якто.....	88
Мирзоҳайдар Умарзод. Фариштаи ишқ.....	90

Мойили Ҳиравӣ.....	92
Мухлиса Нуруллоева. Ба устодам Фарзона.....	93
Муҳаммадакрами Хомӯш. Ба муносибати зодрузи шоири фарҳефтаи тоҷик Фарзонабону...	94
Муҳаммадризо Тоҷидинӣ.....	95
Муҳаммад Сабоҳи Саҳроӣ.....	96
Нарзулло Азизиён. Эҳдо ба Фарзона.....	97
Ба устод Фарзона.....	98
Насимбек Қурбонзод. Мубашшир.....	99
Начиби Борвар.....	100
Начибуллоҳ Қайюм. Эҳдо ба Фарзона.....	101
Неъмат Оташ. Эй ҳомии лафзи дарӣ.....	102
Нодира Назарӣ. Меҳнома ба устод Фарзона...	103
Нуралӣ Нурзод.....	104
Сухан доништатар гӯям пайи тазмини Фарзона..	105
Нурӣ Муҳаммади Истам.....	106
Нурмуҳаммад Ниёзӣ. Фарзона шоир монд.....	107
Нусратулло Бобоев.....	108
Одина Раҳмон.....	109
Орзу Исо.....	110
Парда Ҳабиб.....	111
Партав Аминзод.....	112
Расулбеки Аҳмадзод. Ба ифтихори устод Фарзона.....	113
Раънои Мубориз. Нома ба Фарзона.....	114
Сабур Носир. Дар милоди устод Фарзона.....	115
Сайидалӣ Маъмур. Ба Фарзона.....	116

Ошиқам, ошиқи шеърӣ тари ту.....	117
Саидамин Чило. Фузунтар аз нури.....	118
Субҳона меояд бурун.....	119
Ба Шоирӣ халқии Тоҷикистон Фарзона.....	120
Сайидумари Султони Кавкабӣ. Қитъа.....	121
Шаҳбонуи мулки сухан.....	123
Саодат Панҷшерӣ.....	125
Сапедаи Муҳаммад.....	126
Саъдӣ Мирзо. Шаҳри офтоб.....	127
Сиёвуш Ҷунайдӣ. Шаҳри рӯё.....	129
Сирочиддин Осимӣ. Ҷаҳони ҷовидони мо.....	131
Субҳӣ Ҷавҳаризода. Ҳамдарди миллат.....	134
Ту ҳастӣ кони ганҷу ибратомез.....	135
Турсунпӯлод Аминеи Истаравшанӣ. Ба шоира Фарзона.....	136
Умриддин Нӯшин.....	137
Усмон Олим. Барои Фарзона.....	138
Суруши шеърӣ Фарзона.....	139
Усто Валӣ. Пайки Фарзона.....	141
Фарзонаи Зарафшонӣ. Ба устодам.....	143
Ҷотима Муҳаммадзода. Тақдими ба Фарзонаи Хучандӣ, шоирӣ дарёи ишқ.....	144
Ҳайрандеш. Ҷазале барои Фарзона.....	145
Ҳоҳарам Фарзона.....	146
Ҳадиса Қурбонова. Дуруд ба Фарзона.....	147
Ҳайрон Осимӣ. Дар маҳфили табъи хуше.....	149
Ҳаким Абдулмачид. Барои шоира Фарзона.....	151
Ҳақназар Ғоиб.....	152

Ҳочӣ Ҳусайн Мӯсозода.....	153
Ҳусайни Мӯсавӣ. Шеър барои Фарзонаи	
Ҳучандӣ.....	154
Ҷамшеди Раҳимзод.....	155
Ҷаъфар Муҳаммади Тирмизӣ.....	156
Ҷӯра Юсуфӣ.....	157
Шафиқи Ҳуросонӣ.....	158
Шаҳбози Шавкат. Ба шаҳбонуи шеъри тоҷик,	
Шоирӣ халқии Тоҷикистон, устод Фарзона.....	159
Шифо. Ба устод Фарзона.....	160
Шодӣ Шарифниё. Ба устод Фарзона	161

ISBN 978-99985-28-78-9

ШОИРИ ФАРЗОНАИ ДИЛ

Мухаррир: Фарзонаи Саидумрон
Мухаррири техникӣ: Илҳомчон Исобоев
Саҳифабанд: Муҳиба Акилова

Ба чоп санаи 10.10.2024 имзо гардид. Қоғози офсет.
Чопи офсет. Хуруфи Times New Roman Tj.
Андозаи 70x90 ^{1/16}. Ҷузъи шартии чопӣ 10,5.
Супориши № 271. Адади нашр 200 нусха.

Матбааи «Нощир»
735714 Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Хучанд, кӯчаи Сейтвелиев 2
Тел.: (83422) 5-65-95
www.noshir.tj